Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети,
Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН | 20 июль 1971 йил, сешанба ◆ № 165 (15.035). ◆ Баҳоси 3 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ ҚАРОРИ

ЎЗБЕКИСТОН ССР 1970 ЙИЛГИ ДАВЛАТ БЮДЖЕТИНИНГ ИЖРОСИ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети қайд қиладики, Ўзбекистон ССРнинг 1970 йилги Давлат бюджети даромадлар қисми бўйича 3.228.005 минг сўм миқдорида ва харажатлар қисми бўйича 3.174.489 минг сўм миқдорида бажарилган. Аниқланган план даромадлар бўйича 103,4 процент ва харажатлар бўйича 105,3 процент қилиб бажарилган.

1970 йилда бюджетнинг даромад қисми ҳамма манбалар бўйича бажарилган, яъни: оборот солиғи бўйича 101,5 процент, корхоналар ва хўжалик ташкилотларининг фойдадан берадиган тўловлари бўйича 104,8 процент адо этилган. Бюджетга пландан ташқари 96 миллион сўм маблағ тушган. Қорақалпоғистон АССР, Тошкент шаҳри, ҳамма областлар, районлар ва шаҳарлар бюджетлари ҳам даромадлар бўйича бажарилган. Бу эса социалистик экономикани ривожлантириш ва меҳнаткашлар фаровонлигини янада юксалтиришга доир тадбирларни пул билан узлуксиз таъминлаб туриш имконини берди.

Шу билан бирга кўпгина корхоналар маҳсулот ишлаб чиқариш ва реализация қилиш, меҳнат унумдорлигини ошириш планларини бажармадилар, ишлаб чиқариш чиқимлари ва муомала харажатларининг ортиқча сарф бўлишига йўл қўйдилар ҳамда жамғарма тўплаш планларининг ва бюджет олдидаги мажбуриятларининг бажарилишини таъминламадилар.

Ўтган йили республикада оборот солиғи тушумлари плани умуман ошириб бажарилди. Лекин бу план тармоқлар бўйича бажарилмай қолганлигидан бюджетга 4,6 миллион сўм маблағ кам тушди.

Андижон ва Самарқанд трикотаж фабрикалари ва Тошкент трикотаж фирмаси савдо ташкилотларига 6,5 миллион сўмлик маҳсулотни кам берди. Шу сабабли трикотаж саноати бўйича 2 миллион сўмдан зиёд миқдордаги оборот солиғи бюджетга топширилмади.

Айрим тармоқлар оборот солиғи тўловлари планини бажармаганидан Озиқ-овқат саноати министрлиги бюджет олдида 1,9 миллион сўм қарз бўлиб қолди.

Тайёрлаш, Қурилиш, Монтаж ва махсус қурилиш ишлари, Қишлоқ қурилиши министрликлари ва бошқа айрим министрликлар фойдадан бюджетга тўловлар бўйича белгиланган планларнинг бажарилишини таъминламадилар, натижада эса бюджетга 10,8 миллион сўм маблағ кам топширилди.

Ўтган йили Тайёрлаш министрлиги ғалла маҳсулотларини реализация қилиш планини бажармаганлиги, паст сифатли донни қайта ишлашда нобудгарчиликка йўл қўйганлиги ва саноат корхоналарининг хўжалик-молиявий фаолиятидаги катта камчиликлар оқибатида 3,5 миллион сўм кам фойда олди.

Қурилиш министрлигида фойдадан бюджетга тўловлар плани 1.545 минг сўм миқдорида кам бажарилди. Бунга асосан кўпгина қурилиш ташкилотларининг пудрат ишлари планларини, меҳнат унумдорлигини ошириш ва қурилиш таннархини камайтириш топшириқларини шунингдек жамғарма тўплаш планларини бажармаганликлари сабаб бўлди.

Монтаж ва махсус қурилиш ишлари министрлиги фойдадан тўловлар бўйича 1.490 минг сўм маблағни бюджетга топширмади. Шу министрлик системасидаги 8 та қурилиш бошқармаси пудрат ишлари планини бажармади, 5 та қурилиш-монтаж ташкилоти эса планда белгиланган таннархни 431 минг сўм миқдорида ошириб юборди.

Қишлоқ қурилиши министрлиги ўтган йили қурилиш-монтаж ишларида меҳнат унумдорлигини ошириш планининг, қурилиш таннархини камайтириш топшириғининг, жамғарма тўплаш ва саноат фаолиятида маҳсулотни реализация қилиш планининг бажарилишини таъминлай олмади. Қишлоқ қурилиши министрлиги фойда олиш планини атиги 25,9 процент бажариб, 4,5 миллион сўм кам жамғарма берди. Нобудгарчилик ва унумсиз харажатларга йўл қўйилганлигидан 2.559 минг сўм кам фойда олинди.

Қурилиш ишларида яна бошқа камчиликлар ҳам бор.

Ўзбекистон ССР Министрлар Советига қарашли қурилишларда ўрнатилмаган асбоб-ускуналарнинг катта запаслари тўпланиб қолган. Бундай запаслар 1971 йилнинг 1 январига қадар 68,8 миллион сўмни ташкил қилиб, шунинг 40,7 миллион сўми нормадан ортиқча запаслардир.

Айрим министрлик ва идоралар ўтган йили фойдадан взнос тўлаш, амортизация ажратмалари плани ва капитал ишларни пул билан таъминлашга мўлжалланган бошқа ўз маблағлари планининг бажарилишини таъминлай олмадилар. Масалан, Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги бюджетга 5,6 миллион сўмни, Қишлоқ хўжалиги министрлиги — 4,2 миллион сўмни, Узглавводстрой — 3,3 миллион сўмни, «Узсельхозтехника» бирлашмаси 1,3 миллион сўмни кам берди.

1970 йилда маорифни ривожлантиришга доир айрим тадбирларни пул билан таъминлашга мўлжалланган маблағлардан етарли равишда фойдаланилмади. Мактабгача тарбия болалар муассасаларини ривожлантириш плани бажарилмаганлиги муносабати билан ана шу муассасаларга ажратилган маблағларнинг 1.164 минг сўми фойдаланилмай қолиб кетди. Куни узайтирилган мактабларда ва группаларда болаларни овқатлантириш учун ажратилган анчагина маблағ фойдаланилмай қолди. Мактаблар ҳузурида интернатлар ташкил қилиш ва уларга болаларни жалб этиш плани бажарилмаганлиги оқибатида шу интернатларни таъминлаш учун бюджетдан ажратилган маблағдан 1.076 минг сўми фойдаланилмай қолди. Кутубхоналар, шаҳарлардаги маданият уйлари ва қишлоқ клубларига ажратилган маблағлар тўла ўзлаштирилмади.

Бошқарув аппаратида кўпгина нуқсонлар ва ортиқчаликлар бор. Штат-смета интизомининг бузилишига — штатдан ортиқ ходимларни сақлашга, қонунга хилоф равишда ортиқча маош тўлашга ва шу сингариларга йўл қўйилмоқда.

[...]

...ир конкрет тадбирлар ишлаб чиқилишига эришсинлар;

— халқ истеъмоли товарларини қўшимча равишда ишлаб чиқариш, аҳолига хизмат кўрсатишни кенгайтириш ва давлатнинг молиявий ресурсларини кўпайтириш имкониятларини қидириб топсинлар;

— қурилишдаги ички ресурсларни сафарбар қилиш плани, шунингдек фойдадан тўланадиган взнослар, амортизация ажратмалари ва капитал қурилишларни пул билан таъминлашга мўлжалланган бошқа ўз маблағлари планининг бажарилиши устидан контролни кучайтирсинлар, бу йил ана шу планлар сўзсиз бажарилишини таъминловчи чораларни кўрсинлар;

— маъмурий-бошқарув аппаратини янада такомиллаштириш ва арзонлаштириш ишини давом эттирсинлар, ортиқча звеноларни қатъият билан қисқартирсинлар, штат-смета интизомини мустаҳкамласинлар.

3. Маориф министрлиги, Соғлиқни сақлаш министрлиги, Маданият министрлиги, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети ва ...

ПАХТАКОР ЎРТОҚЛАР!

* ҒЎЗАЛАРНИ ҚОНДИРИБ СУҒОРИНГ, КЎСАКЛАР ТЎҚ БЎЛСИН
* ЕТИЛГАН ЕРЛАРДА ЧУҚУР КУЛЬТИВАЦИЯ ЎТКАЗИНГ
* *Ғўза ҳашаротларини йўқотинг!*

СИРДАРЁ районидаги Охунбобоев номли колхоз пахтакорлари 1200 гектар майдонда мўл ҳосил етиштирмоқдалар. Ҳар туп ғўзада ҳозирдаёқ 5-6 тадан бўлиқ кўсак бор. Юқоридаги суратда: (чапдан) илғор бригада бошлиғи Ш. Латипов ва колхоз партия ташкилотининг секретари Н. Иброҳимов ўртоқлар ҳосил нишонасини кўздан кечирмоқдалар. Пастдаги суратда: ғўза ҳашаротларига қарши дори сепилмоқда.

А. Тўраев фотолари.

ОЗУҚА ЦЕХЛАРИ

Пастдарғом районидаги «Москва» колхози чорвадорлари чорва маҳсулотлари етиштиришни кўпайтирмоқдалар. Шу кунгача 500 тонна дағал хашак тайёрланди. Кунлик хашак жамғариш графиги бир ярим — икки ҳисса қилиб бажарилмоқда. Юзга яқин колхозчи, ўнлаб транспорт воситалари хашак ўриш ва уни қишлов жойларига ғарамлашда фаол қатнашмоқда.

Сенаж тайёрлашга айниқса эътибор кучайтирилмоқда. Шу кунгача ҳамма беда майдонларида уч ўрим ўтказилиб, 800 тонна сенаж бостирилди. Ҳар куни 2-3 тонна беда уни тайёрланмоқда.

— Бу йил дағал хашак кам бўлди, — дейди колхозчи Мели Рўзиев, — шунга қарамай ҳамма имкониятларни ишга солиб, бултургидан анча кўп дағал хашак тўплаймиз. Бедазорларда яна уч ўрим ўтказиб, сенаж бостириш планини 200 процент қилиб бажарамиз.

Колхозда яқин кунларда маккажўхоридан силос бостиришга киришилади.

Н. ЭШҚУВВАТОВ.

СУТ БУЛОҒИ

Сирдарё областидаги 3-«Боёвут» совхози давлатга сут сотиш саккиз ойлик планини бажарди. Тайёрлов пунктига етти юз тоннадан ортиқ сут топширилди.

Чорва моллари маҳсулдорлиги анча оширилганлиги туфайли мана шундай муваффақият қўлга киритилди. Ҳар бир сигирдан салкам бир ярим минг килограмм сут соғиб олинди. Бундан етти йил муқаддам шунча миқдордаги сут бутун йил давомида олинар эди.

Озуқа базаси мустаҳкамланиб, сигирларнинг зотини яхшилаш соҳасида қунт билан иш олиб борилганлиги натижасида сут ҳам кўпайди. Хўжалик ҳар йили чорва мол учун турли ем-хашакнинг икки йиллик запасини ғамлаб олади. Бу йил пичан, концентрат, илдиз мевалар билан бирга биринчи марта сенаж ҳам озуқа рационига киритилади. Ҳар бир сигир ҳисобига 3 тоннадан сенаж тайёрланади. Энди хўжаликда фақат зотли сигирлар боқилади.

Совхоз чорвадорлари давлатга сут сотиш йиллик планини муддатидан икки ярим ой илгари бажаришга, ҳар бир соғин сигирдан уч минг килограмм сут соғиб олишга қарор бердилар.

ШАҲАР— ҚИШЛОҚҚА

Я Н...

ПУРКАГИЧ МА...

Тошкентдаги химия машинасозлиги заводи янги ишлаб чиқарилаётган ОВХ-14 пуркагичининг дастлабки партиясини колхоз — совхозларга жўнатди. Бу машина деҳқонларга жуда маъқул келди. Корхонага дамба-дам унинг таъриф — тавсифи келтириб мақталган хатлар келиб турибди. Мухбиримиз С. Муҳиддинов ана шу пуркагичнинг яратилиши, ишлаб чиқарилиши ва келгусидаги истиқболи ҳақида Пахтачилик учун машиналар ишлаб чиқариш бош бошқармаси бошлиғининг ўринбосари Е. Д. Дацкевич билан суҳбатлашди.

✦) Механизаторга ҳам, ...
...тига 7,5 гектар ерни дорил...
...ли. ✦) Олтин медаль сов...
...нини босади.

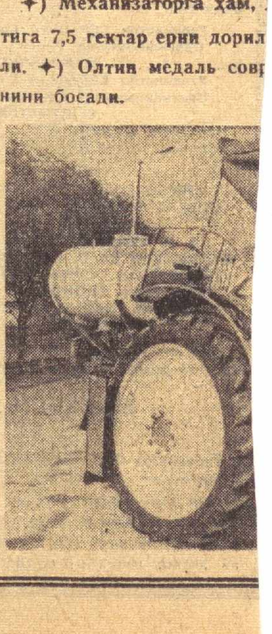

ЎЗБЕКИСТОН СОВЕТ СОЦИАЛИСТИК РЕСПУБЛИКАСИНИНГ

ҚОНУНИ

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ «ЎЗБЕКИСТОН ССР ИТТИФОҚ-РЕСПУБЛИКА СОВХОЗЛАР МИНИСТРЛИГИ ТУЗИШ ТЎҒРИСИДА»ГИ ФАРМОНИНИ ТАСДИҚЛАШ ВА ЎЗБЕКИСТОН ССР КОНСТИТУЦИЯСИ (АСОСИЙ ҚОНУНИ)НИНГ 50-МОДДАСИГА ҚЎШИМЧА КИРИТИШ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси Олий Совети қарор қилади.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг «Ўзбекистон ССР иттифоқ-республика Совхозлар министрлиги тузиш тўғрисидаги»ги 1971 йил 21 январь Фармони тасдиқлансин.

Шу муносабат билан Ўзбекистон ССР Конституцияси (Асосий Қонуни)нинг 50-моддасига қўшимча киритилиб, бу модда қуйидаги таҳрирда баён қилинсин:

«50-модда. Ўзбекистон ССРнинг қуйидаги Министрликлари иттифоқ-республика Министрликларидир:

Алоқа министрлиги;
Бинокорлик материаллари саноати министрлиги;
Геология министрлиги;
Гўшт ва сут саноати министрлиги;
Енгил саноат министрлиги;
Ички ишлар министрлиги;
Маданият министрлиги;
Маориф министрлиги;
Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги;
Молия министрлиги;
Монтаж ва махсус қурилиш ишлари министрлиги;
Мудофаа министрлиги;
Озиқ-овқат саноати министрлиги;
Олий ва ўрта махсус таълим министрлиги;
Пахта тозалаш саноати министрлиги.
Савдо министрлиги;
Совхозлар министрлиги;
Соғлиқни сақлаш министрлиги;
Тайёрлаш министрлиги;
Ташқи ишлар министрлиги;
Энергетика ва электрлаштириш министрлиги;
Юстиция министрлиги;
Қишлоқ хўжалиги министрлиги;
Қишлоқ қурилиши министрлиги;
Қурилиш министрлиги».

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Н. МАТЧОНОВ.
Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Ҳ. ПЎЛАТОВА.

1971 йил 15 июль,
Тошкент шаҳри.

ЎЗБЕКИСТОН СОВЕТ СОЦИАЛИСТИК РЕСПУБЛИКАСИНИНГ

ҚОНУНИ

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ЎЗБЕКИСТОН ССР МЕҲНАТ ҚОНУНЛАРИ КОДЕКСИ 171-МОДДАСИНИНГ 13-ИЛОВАСИГА ҚЎШИМЧАЛАР КИРИТИШ ТЎҒРИСИДАГИ ФАРМОНЛАРИНИ ТАСДИҚЛАШ ҲАҚИДА

Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси Олий Совети **қарор қилади:**

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг қуйидаги Фармонлари тасдиқлансин:

— «Ўзбекистон ССР Меҳнат қонунлари кодекси 171-моддасининг 13-иловасига қўшимча киритиш тўғрисида»ги 1971 йил 29 апрель Фармони;

— «Ўзбекистон ССР Меҳнат қонунлари кодекси 171-моддасининг 13-иловасига қўшимча киритиш тўғрисида»ги 1971 йил 14 июль Фармони.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. МАТЧОНОВ.
Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари Ҳ. ПЎЛАТОВА.

1971 йил 15 июль,
Тошкент шаҳри.

ЎЗБЕКИСТОН СОВЕТ СОЦИАЛИСТИК РЕСПУБЛИКАСИНИНГ

ҚОНУНИ

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ «ЎЗБЕКИСТОН ССР ЖИНОЯТ КОДЕКСИГА ҚЎШИМЧА ВА ЎЗГАРТИШЛАР КИРИТИШ ТЎҒРИСИДА»ГИ ФАРМОНИНИ ТАСДИҚЛАШ ҲАҚИДА

Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси Олий Совети **қарор қилади:**

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг «Ўзбекистон ССР Жиноят кодексига қўшимча ва ўзгартишлар киритиш тўғрисида»ги 1971 йил 14 июль Фармони тасдиқлансин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. МАТЧОНОВ.
Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари Ҳ. ПЎЛАТОВА.

1971 йил 15 июль,
Тошкент шаҳри.

ЎЗБЕКИСТОН СОВЕТ СОЦИАЛИСТИК РЕСПУБЛИКАСИНИНГ

ҚОНУНИ

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ «ЎЗБЕКИСТОН ССР ЖИНОЯТ-ПРОЦЕССУАЛ КОДЕКСИГА ЎЗГАРТИШ ВА ҚЎШИМЧАЛАР КИРИТИШ ТЎҒРИСИДА»ГИ ФАРМОНИНИ ТАСДИҚЛАШ ҲАҚИДА

Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси Олий Совети **қарор қилади:**

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг «Ўзбекистон ССР Жиноят-процессуал кодексига ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида»ги 1971 йил 14 июль Фармони тасдиқлансин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. МАТЧОНОВ.
Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари Ҳ. ПЎЛАТОВА.

1971 йил 15 июль,
Тошкент шаҳри.

ЎЗБЕКИСТОН СОВЕТ СОЦИАЛИСТИК РЕСПУБЛИКАСИНИНГ

ҚОНУНИ

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ «ЎЗБЕКИСТОН ССР МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ, РАЙОН, ШАҲАР, ПОСЕЛКА, ҚИШЛОҚ ВА ОВУЛ СОВЕТИ ДЕПУТАТИНИ ЧАҚИРИБ ОЛИШ ТАРТИБИ ТЎҒРИСИДА»ГИ ЎЗБЕКИСТОН ССР ҚОНУНИГА ЎЗГАРТИШЛАР КИРИТИШ ҲАҚИДА»ГИ ФАРМОНИНИ ТАСДИҚЛАШ ҲАҚИДА

Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси Олий Совети **қарор қилади:**

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг «Ўзбекистон ССР меҳнаткашлар депутатлари область, район, шаҳар, посёлка, қишлоқ ва овул Совети депутатини чақириб олиш тартиби тўғрисида»ги Ўзбекистон ССР Қонунига ўзгартишлар киритиш ҳақида»ги 1971 йил 25 февраль Фармони тасдиқлансин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. МАТЧОНОВ.
Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари Ҳ. ПЎЛАТОВА.

1971 йил 15 июль,
Тошкент шаҳри.

ЎЗБЕКИСТОН СОВЕТ СОЦИАЛИСТИК РЕСПУБЛИКАСИНИНГ

ҚОНУНИ

«ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ «КЎЧИРИБ ЮБОРИЛГАН ЖОЙЛАРИДА ЎРНАТИЛГАН ТАРТИБНИ ҚАСДДАН БУЗУВЧИ ШАХСЛАРНИНГ ЖАВОБГАРЛИГИ ТЎҒРИСИДА»ГИ ФАРМОНИНИ ЎЗ КУЧИНИ ЙЎҚОТГАН ДЕБ ҲИСОБЛАШ ҲАҚИДА» ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИ ЧИҚАРГАН ФАРМОННИ ТАСДИҚЛАШ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси Олий Совети **қарор қилади:**

«Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг «Кўчириб юборилган жойларида ўрнатилган тартибни қасддан бузувчи шахсларнинг жавобгарлиги тўғрисида»ги Фармонини ўз кучини йўқотган деб ҳисоблаш ҳақида» Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми 1971 йил 29 январда чиқарган Фармон тасдиқлансин.

Шу муносабат билан «Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг «Кўчириб юборилган жойларида ўрнатилган тартибни қасддан бузувчи шахсларнинг жавобгарлиги тўғрисида»ги Фармонини тасдиқлаш ҳақида» Ўзбекистон ССРнинг 1963 йил 28 декабрь Қонуни (Ўзбекистон ССР Олий Советининг Ведомостлари, 1963 йил, № 36) ўз кучини йўқотган деб ҳисоблансин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. МАТЧОНОВ.
Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари Ҳ. ПЎЛАТОВА.

1971 йил 15 июль,
Тошкент шаҳри.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ ҚАРОРИ

«ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ «ИЖТИМОИЙ-ФОЙДАЛИ МЕҲНАТДАН БЎЙИН ТОВЛОВЧИ ВА ЖАМИЯТ УЧУН ЗАРАРЛИ, ТЕКИНХЎРЛАРЧА КУН КЎРУВЧИ ШАХСЛАРГА ҚАРШИ КУРАШНИ КУЧАЙТИРИШ ТЎҒРИСИДА»ГИ 1961 ЙИЛ 17 МАЙ ФАРМОНИГА ЎЗГАРТИШЛАР КИРИТИШ ҲАҚИДА» ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИ ЧИҚАРГАН ФАРМОННИНГ 4 ВА 5-МОДДАЛАРИНИ ЎЗ КУЧИНИ ЙЎҚОТГАН ДЕБ ҲИСОБЛАШ ТЎҒРИСИДА»ГИ ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИНИ ТАСДИҚЛАШ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси Олий Совети қарор қилади:

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг «Ижтимоий-фойдали меҳнатдан бўйин товловчи ва жамият учун зарарли, текинхўрларча кун кўрувчи шахсларга қарши курашни кучайтириш тўғрисида»ги 1961 йил 17 май Фармонига ўзгартишлар киритиш ҳақида» Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми чиқарган фармоннинг 4 ва 5-моддаларини ўз кучини йўқотган деб ҳисоблаш тўғрисида»ги Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг 1971 йил 29 январь Фармони тасдиқлансин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Н. МАТЧОНОВ.
Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Ҳ. ПЎЛАТОВА.

1971 йил 15 июль,
Тошкент шаҳри.

ЎЗБЕКИСТОН СОВЕТ СОЦИАЛИСТИК РЕСПУБЛИКАСИНИНГ

ҚОНУНИ

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ «ЎЗБЕКИСТОН ССР СИРДАРЁ ОБЛАСТИ ТЕРРИТОРИЯСИНИНГ БИР ҚИСМИНИ ҚОЗОҒИСТОН ССР СОСТАВИГА ЎТКАЗИШ ТЎҒРИСИДА»ГИ ФАРМОНИНИ ТАСДИҚЛАШ ҲАҚИДА

Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси Олий Совети қарор қилади.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг «Ўзбекистон ССР Сирдарё области территориясининг бир қисмини Қозоғистон ССР составига ўтказиш тўғрисида»ги 1971 йил 11 май Фармони тасдиқлансин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Н. МАТЧОНОВ.
Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Ҳ. ПЎЛАТОВА.

1971 йил 15 июль,
Тошкент шаҳри.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ ҚАРОРИ

М. УСМОНОВ ва Н. П. ЦАРЕВ ЎРТОҚЛАРНИ ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СУДИ АЪЗОЛАРИ ВАЗИФАСИДАН ОЗОД ҚИЛИШ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси Олий Совети қарор қилади:

Ўртоқ Мухсим **Усмонов** ва ўртоқ Николай Павлович **Царев** бошқа ишга ўтганликлари муносабати билан Ўзбекистон ССР Олий Суди аъзолари вазифасидан озод қилинсин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Н. МАТЧОНОВ.
Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Ҳ. ПЎЛАТОВА.

1971 йил 15 июль,
Тошкент шаҳри.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ ҚАРОРИ

К. НОСИРОВ ва Т. И. ПОЗДНЯКОВА ЎРТОҚЛАРНИ ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СУДИНИНГ АЪЗОЛАРИ ҚИЛИБ САЙЛАШ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси Олий Совети қарор қилади:

Ўртоқ Каримхон **Носиров** ва ўртоқ Тамара Ивановна **Позднякова** Ўзбекистон ССР Олий Судининг аъзолари қилиб сайлансин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Н. МАТЧОНОВ.
Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Ҳ. ПЎЛАТОВА.

1971 йил 15 июль,
Тошкент шаҳри.

УНВОНЛАР МУБОРАК!

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

Х. ИРИСБОЕВГА «ЎЗБЕКИСТОН ССРДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН ЎҚИТУВЧИ» ФАХРИЙ УНВОНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

Кўп йиллик самарали педагогик иши ва ёш авлодни ўқитиш ҳамда коммунистик руҳда тарбиялашдаги катта хизматлари учун Сирдарё область Зомин районидаги 1-мактабнинг ўқитувчиси Хонтўра **ИРИСБОЕВГА** «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган ўқитувчи» фахрий унвони берилсин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Н. МАТЧОНОВ.
Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Ҳ. ПЎЛАТОВА.

1971 йил, 19 июль
Тошкент шаҳри.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

У. РАСУЛОВГА «ЎЗБЕКИСТОН ССРДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН ЎҚИТУВЧИ» ФАХРИЙ УНВОНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

Кўп йиллик самарали педагогик ва журналистик фаолияти, ёш авлодни ўқитиш ва коммунистик руҳда тарбиялашдаги катта хизматлари учун «Совет мактаби» журнали редакциясининг бўлим мудири Убайдулла **РАСУЛОВГА** «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган ўқитувчи» фахрий унвони берилсин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Н. МАТЧОНОВ.
Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Ҳ. ПЎЛАТОВА.

1971 йил, 19 июль
Тошкент шаҳри.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

А. Х. АҲМЕДОВА, А. И. ВАЙНШТЕЙН ВА Э. САИДОВГА «ЎЗБЕКИСТОН ССРДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН ЭКОНОМИСТ» ФАХРИЙ УНВОНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

Кўп йиллар самарали ишлаганлиги ва республикада кооператив савдосини ривожлантиришдаги хизматлари учун қуйидагиларга «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган экономист» фахрий унвони берилсин:

Аҳмедова Амина Хазиевна — «Ўзбекбирлашув» правлениеси нарх бўлимининг бошлиғи.

Вайнштейн Анна Иосифовна — «Ўзбекбирлашув» правлениеси план бўлимининг бошлиғи.

Саидов Эрназар—Қашқадарё область Бешкент матлубот жамиятининг бош бухгалтери.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Н. МАТЧОНОВ.
Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Ҳ. ПЎЛАТОВА.

1971 йил, 19 июль
Тошкент шаҳри.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

П. П. КОТИН ВА Д. С. ЛИТВИНОВГА «ЎЗБЕКИСТОН ССРДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН ЭНЕРГЕТИК» ФАХРИЙ УНВОНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон ССРда электр тармоқларини ривожлантиришда кўп йиллар самарали ишлаганлиги учун ҳамда «Чорвоқ—Чирчиқ» 220 киловольтли электр линияси муддатидан илгари фойдаланишга топширилганлиги муносабати билан қуйидагиларга «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган энергетик» фахрий унвони берилсин:

Котин Павел Петрович — «Средазэлектросетьстрой» трестининг ихтисослаштирилган монтаж бошқармаси прораби.

Литвинов Дмитрий Семёнович— «Средазэлектросетьстрой» трестига қарашли 49-механизациялашган колоннанинг старший прораби.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Н. МАТЧОНОВ.
Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Ҳ. ПЎЛАТОВА.

1971 йил, 19 июль
Тошкент шаҳри.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми Ўзбекистон ССРда электр тармоқлари қуришда актив қатнашганлиги учун ҳамда «Чорвоқ—Чирчиқ» 220 киловольтли электр линияси муддатидан илгари фойдаланишга топширилганлиги муносабати билан Ўзбекистон ССР электр тармоқлари қурувчиларидан бир группасини Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

ЎЗБЕКИСТОН СОВЕТ СОЦИАЛИСТИК РЕСПУБЛИКАСИНИНГ ҚОНУНИ

ЎЗБЕКИСТОН ССР МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ШАҲАР, ШАҲАРДАГИ РАЙОН СОВЕТИ ТЎҒРИСИДА

I БОБ.
МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ШАҲАР, ШАҲАРДАГИ РАЙОН СОВЕТИНИНГ ТУЗИЛИШИ ВА ФАОЛИЯТИНИНГ АСОСИЙ ПРИНЦИПЛАРИ

1-модда. Меҳнаткашлар депутатлари шаҳар, шаҳардаги район Совети шаҳарда, шаҳардаги районда давлат ҳокимияти органи бўлиб, у қонунда берилган ҳуқуқлар доирасида маҳаллий аҳамиятга эга бўлган барча масалаларни умумдавлат манфаатлари ва шаҳар меҳнаткашлари манфаатлари нуқтаи назаридан ҳал этади.

Меҳнаткашлар депутатлари шаҳар Совети область, республика ва умумиттифоқ аҳамиятидаги масалаларни муҳокама қилишда қатнашади. Районга бўйсунган шаҳардаги меҳнаткашлар депутатларининг шаҳар Совети ва шаҳардаги район Совети ҳам тегишли тарзда район ва умумшаҳар аҳамиятидаги масалаларни муҳокама қилишда қатнашади. Зарур ҳолларда улар ўз таклифларини юқори давлат ҳокимияти органлари ва давлат бошқарув органларига топширади.

2-модда. Меҳнаткашлар депутатлари шаҳар, шаҳардаги район Совети шу шаҳар, район территориясида яшаётган гражданлар томонидан умумий, тенг ва тўппа-тўғри сайлов ҳуқуқи асосида, яширин овоз бериш йўли билан икки йиллик муддатга сайланади.

Меҳнаткашлар депутатлари шаҳар ва шаҳардаги район Советига сайлов ўтказиш тартиби Ўзбекистон ССР меҳнаткашлар депутатлари область, район, шаҳар, посёлка, қишлоқ ва овул Советларига сайлов тўғрисидаги Низом билан, Қорақалпоғистон АССР территориясида эса — Қорақалпоғистон АССР меҳнаткашлар депутатлари район, шаҳар, посёлка ва овул Советларига сайлов тўғрисидаги Низом билан белгиланади.

3-модда. Меҳнаткашлар депутатлари шаҳар, шаҳардаги район Совети шу шаҳар, район территориясида давлат, хўжалик ва социал-маданий қурилишга раҳбарлик қилади, шаҳарнинг, районнинг халқ хўжалик плани ва бюджетини тасдиқлайди, Советга бўйсунган бошқарув органлари, тегишли тарзда шаҳарга, районга бўйсунувчи корхоналар, муассасалар ва ташкилотлар фаолиятига раҳбарлик қилади, қонунларга риоя қилинишини, давлат ва жамоат тартибини сақлашни ҳамда гражданлар ҳуқуқлари қўриқланишини таъминлайди, мамлакат мудофаа қобилиятини оширишга ёрдамлашади.

4-модда. Меҳнаткашлар депутатлари шаҳар, шаҳардаги район Совети шу шаҳар, район территориясида жойлашган ҳамма корхоналар, муассасалар ва ташкилотларнинг уй-жой, коммунал қурилиш, социал-маданий ва маиший объектлар қурилиши, халқ истеъмоли товарлари ва маҳаллий бинокорлик материаллари ишлаб чиқариш, ободончилик, савдо ва умумий овқатланиш, халқ маорифи, соғлиқни сақлаш, маданият соҳасида ва шаҳар, район аҳолисига хизмат кўрсатиш билан боғлиқ бўлган бошқа соҳаларда тадбирлар ишлаб чиқиш ҳамда уларни амалга ошириш ишини уйғунлаштиради ва контроль қилиб туради; шаҳар, район территориясида жойлашган ва юқори органларга бўйсунган корхоналар, муассасалар ва ташкилотларнинг ишини ҳамда улар қонунларга қандай риоя қилаётганликларини Советга берилган ҳуқуқлар доирасида контроль қилиб туради.

Шаҳар, шаҳардаги район Совети ушбу моддада кўрсатилган масалалар юзасидан корхоналар, муассасалар ва ташкилотлар раҳбарларининг докладларини тинглайди, шу докладлар юзасидан қарорлар қабул қилади, зарур ҳолларда тегишли юқори органларга ўз таклифларини киритади.

5-модда. Меҳнаткашлар депутатлари шаҳар, шаҳардаги район Советининг фаолияти коллектив раҳбарлик, қилинаётган ишлардан ҳаммани хабардор қилиб туриш, депутатларнинг сайловчилар олдида, ижроия комитет, унинг бўлимлари ва бошқармаларининг Совет ва аҳоли олдида мунтазам ҳисоб бериб туриши, меҳнаткашларни Совет ишида қатнашишга кенг жалб этиш асосида уюштирилади.

Шаҳар, шаҳардаги район Совети жамоат ташкилотларининг шаҳар, шаҳардаги район органлари билан мустаҳкам алоқада ишлайди.

6-модда. Меҳнаткашлар депутатлари шаҳар, шаҳардаги район Совети ўз фаолиятида СССР Конституцияси ва Ўзбекистон ССР Конституциясига, ушбу Қонунга, СССР ва Ўзбекистон ССРнинг бошқа қонунларига, СССР Олий Совети Президиуми ва Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг фармонлари ва қарорларига, СССР Министрлар Совети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг қарорлари ҳамда фармойишларига, меҳнаткашлар депутатлари юқори Советлари ва уларнинг ижроия комитетлари қарорларига амал қилади. Қорақалпоғистон АССРда шаҳар Совети, шаҳардаги район Совети ўз фаолиятида шунингдек Қорақалпоғистон АССР Конституциясига, Қорақалпоғистон АССРнинг меҳнаткашлар депутатлари шаҳар Совети, шаҳардаги район Совети тўғрисидаги Қонунига ва Қорақалпоғистон АССРнинг бошқа қонун актларига, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Советининг қарорлари ва фармойишларига ҳам амал қилади.

7-модда. Меҳнаткашлар депутатлари шаҳар, шаҳардаги район Совети ва унинг ижроия комитетининг ўз ҳуқуқлари доирасида чиқарган қарорлари ва фармойишлари шу шаҳар, район территориясида жойлашган барча корхоналар, муассасалар ва ташкилотлар, шунингдек мансабдор шахслар ва гражданлар томонидан бажарилиши мажбурийдир.

Юқори органларга бўйсунувчи корхоналар, муассасалар ва ташкилотларнинг раҳбарлари шаҳар, шаҳардаги район Совети ва унинг ижроия комитети чиқарган қарорларни бажармаган тақдирда, мазкур ташкилотларнинг раҳбарларини эгаллаб турган лавозимидан бўшатишгача бўлган интизомий жазога тортиш тўғрисида тегишли юқори органларга таклиф билан мурожаат қилади. Шу мурожаатни қараб чиқиш натижалари тўғрисида шаҳар, шаҳардаги район Советига ёки унинг ижроия комитетига узоғи билан бир ойдан кечиктирмай хабар берилиши керак.

8-модда. Аҳоли пунктларини шаҳарга айлантириш, шаҳар доирасини белгилаш ва ўзгартиш, Қорақалпоғистон АССР Олий Совети Президиумининг, меҳнаткашлар депутатлари область Советлари ижроия комитетларининг тақдимига кўра, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми томонидан амалга оширилади.

Шаҳарда районларни тузиш Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми томонидан, меҳнаткашлар депутатлари тегишли шаҳар Советининг таклифига биноан шаҳар аҳолисининг сони ва унга хизмат кўрсатиш манфаатларини назарда тутиб, амалга оширилади. Шаҳардаги районлар чегарасини белгилаш ва ўзгартиш Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми томонидан меҳнаткашлар депутатлари тегишли район ва шаҳар Советларининг фикрини ҳисобга олиб амалга оширилади.

Шаҳар ва шаҳардаги районларга ном бериш ва уларнинг номини ўзгартиш Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми томонидан амалга оширилади.

9-модда. Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг «Ўзбекистон ССР Давлат байроғини кўтариш тартиби тўғрисида»ги Фармонига мувофиқ, меҳнаткашлар депутатлари шаҳар, шаҳардаги район Советининг сессияси ўтаётган бинода — сессия вақтида Ўзбекистон ССР Давлат байроғи кўтарилади, шаҳар, шаҳардаги район Советининг ижроия комитети биноси устида эса Давлат байроғи доим ўрнатилган бўлади.

СССР Давлат байроғини шаҳар, шаҳардаги район Советининг ижроия комитети биноси устида ўрнатиш СССР Давлат байроғи тўғрисидаги Низомда белгиланган тартибда амалга оширилади.

10-модда. Меҳнаткашлар депутатлари шаҳар, шаҳардаги район Совети юридик шахс ҳуқуқларидан фойдаланади.

Меҳнаткашлар депутатлари шаҳар, шаҳардаги район Советининг ижроия комитети Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми тасдиқлаган нусхадаги гербли печатга эга бўлади.

II БОБ.
МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ҲУҚУҚЛАРИ ВА БУРЧЛАРИ

11-модда. Меҳнаткашлар депутатлари шаҳар Советининг ҳуқуқлари ва бурчлари ССР Иттифоқи, Ўзбекистон ССР қонунлари билан, Қорақалпоғистон АССРда эса — шунингдек Қорақалпоғистон АССР қонунлари билан мазкур шаҳар республикага (Ўзбекистон ССР ёки Қорақалпоғистон АССРга), область ёки районга бўйсуниш жиҳатидан қайси шаҳарлар категориясига киритилганлигига қараб белгиланади. Шаҳарнинг бўйсуниш категорияси Ўзбекистон ССР қонунларида кўзда тутилган тартибда шаҳар аҳолисининг сонини, унинг сиёсий, иқтисодий ва маданий аҳамиятини ҳисобга олган ҳолда белгиланади.

1. РЕСПУБЛИКА, ОБЛАСТГА БЎЙСУНУВЧИ ШАҲАРНИНГ МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ШАҲАР СОВЕТИ ҲУҚУҚЛАРИ ВА БУРЧЛАРИ

12-модда. Меҳнаткашлар депутатлари шаҳар Совети **планлаштириш, учёт ва ҳисобот соҳасида:**

а) шаҳар хўжалигини ривожлантиришнинг ҳамда шаҳардаги социал-маданий қурилишнинг йиғма перспектив ва йиллик планларини тасдиқлайди, шу планларнинг бажарилишини ташкил этади ва контроль қилиб туради; шаҳарга бўйсунган корхоналар, муассасалар ва ташкилотларнинг перспектив ва йиллик топшириқларини, шунингдек бу корхоналар, муассасалар ва ташкилотларни жойлаштириш, ривожлантириш ва ихтисослаштириш планларини тасдиқлайди;

б) юқори органларга бўйсунган маҳаллий саноат, маиший хизмат, савдо ва умумий овқатланиш корхоналарни, маданият, халқ маорифи ва соғлиқни сақлаш ташкилотлари ҳамда муассасаларини жойлаштириш, ривожлантириш ва ихтисослаштириш планларини қараб чиқади, зарур ҳолларда тегишли юқори органларга ўз таклифларини киритади;

в) юқори органларга бўйсунган ва шаҳар территориясида жойлашган корхоналар, муассасалар ва ташкилотлар планлари лойиҳаларининг уй-жой ва коммунал хўжалигини ривожлантиришга, йўл қурилиши, социал-маданий ва маиший объектлар қурилишига, халқ истеъмоли товарлари ва маҳаллий бинокорлик материаллари ишлаб чиқаришга, ободончилик, савдо, умумий овқатланиш, халқ маорифи, соғлиқни сақлаш, маданият ва аҳолига хизмат кўрсатишга алоқадор бошқа масалаларга тааллуқли қисмини қараб чиқади, зарур ҳолларда тегишли юқори органларга ўз таклифларини киритади, шу масалалар юзасидан йиғма план кўрсаткичларини тасдиқлаб, уларни шаҳар хўжалигини ривожлантириш ҳамда шаҳарнинг социал-маданий қурилиш планига киритади;

г) меҳнат ресурсларидан, маҳаллий бинокорлик материаллари ва ёқилғидан фойдаланиш балансларини, аҳолининг пул даромадлари ва харажатлари баланси ҳамда шаҳар хўжалигини комплекс тарзда ривожлантиришни планлаштириш учун зарур бўлган бошқа баланслар тузилишини таъминлайди;

д) минерал-хомашё, ўрмон, сув ва энергетика ресурсларидан рационал фойдаланиш устидан контроллик қилади;

е) шаҳарга бўйсунган корхоналар, муассасалар ва ташкилотларда учет ва ҳисобот ишининг ҳолати устидан контроллик қилади;

ж) давлат статистика органларига кўмаклашади; ҳисобот маълумотларини тузиш ва топшириш тартиби тўғрисидаги қонунларга риоя қилинишини таъминлайди.

13-модда. Меҳнаткашлар депутатлари шаҳар Совети **бюджет-молия иши соҳасида:**

а) жами даромадлар суммасида асосий даромад манбаларини кўрсатган ҳолда ҳамда жами харажатлар суммасида шаҳар хўжалигига, социал-маданий тадбирларга, шаҳарнинг давлат ҳокимияти органлари ва давлат бошқарув органларини сақлашга ажратиладиган маблағларни кўрсатган ҳолда шаҳар бюджетини кўриб чиқади ва тасдиқлайди;

б) шаҳар бюджетини, бюджет даромадлари ва харажатларининг квартальма-квартал тақсимланишини, шаҳар бюджети бўйича касса оборотида қанча нақд пул бўлишини тасдиқлайди;

в) шаҳар бюджетининг бажарилишини уюштиради; молия интизомига риоя қилиниши, ишлаб чиқариш-молия планларининг ва бюджетга тўловлар юзасидан мажбуриятларнинг бажарилиши; корхоналар, муассасалар ва ташкилотлар томонидан бюджет маблағлари тежаб-тергаб сарфланиши устидан контроллик қилади;

г) шаҳар бюджетини бажариш жараёнида олинган қўшимча даромадларни, шунингдек даромадларни ошириб бажариш ёки харажатларни тежаш натижасида йил охирига келиб даромадларнинг харажатлардан ортиб қолган суммасини шаҳар хўжалигини ва социал-маданий тадбирларни, шу жумладан капитал қурилишни пул билан таъминлашга, шаҳар Совети, шаҳардаги район Советлари ва посёлка Советларининг ижроия комитетлари учун маъмурий бинолар қуриш ва транспорт воситалари сотиб олишга, ижроия комитетлар, уларнинг бўлимлари ва бошқармалари, суд органлари биноларини капитал ремонт қилишга, улар учун инвентарь ва асбоб-ускуналар сотиб олишга сарфлайди (ана шу маблағларни шаҳар бюджетидан чегириб олишга йўл қўйилмайди, марказлаштирилган капитал маблағлар плани ва социал-маданий муассасалар тармоғини ривожлантириш планини бажармаслик муносабати билан фойдаланилмай қолган маблағлар эса бундан мустаснодир);

д) зарур ҳолларда бюджетни бажариш жараёнида шаҳар бюджети маблағларини қайта тақсимлаб, бир бўлимдан иккинчи бўлимга ўтказади, шунингдек тасдиқланган иш ҳақи фонди доирасида иш ҳақи маблағларини қайта тақсимлайди;

е) шаҳар бюджетининг бажарилиши тўғрисидаги ҳисоботни кўриб чиқади ва тасдиқлайди;

ж) табиий офатлардан зарар кўрган гражданларга зарур ҳолларда шаҳар бюджети маблағларидан қонунда белгиланган тартибда ва миқдорда бир йўла пул ёрдами кўрсатади;

з) давлат ва маҳаллий солиқлар ҳамда йиғимларни ҳисоблаб чиқиш ва ундириш ишига раҳбарлик қилади;

и) СССР Олий Совети Президиумининг маҳаллий солиқлар ва йиғимлар тўғрисидаги Фармонининг 2-моддасига мувофиқ, солиқ олинадиган объектларнинг айрим категориялари ва тўловчиларнинг айрим группалари учун, шунингдек айрим тўловчилар учун маҳаллий солиқлар ва йиғимлар юзасидан ставкаларни камайтиради ва имтиёзлар белгилайди; шаҳар территориясида транспорт воситаларидан солиқ олишни ва чорва моли учун солиқ солишни жорий этмаслик ҳуқуқига эгадир; қишлоқ хўжалик солиғи тўғрисидаги СССР Қонунининг 18-моддасига мувофиқ енгилликлар беради;

к) СССР Олий Совети Президиумининг давлат пошлинаси тўғрисидаги Фармонининг 3-моддасига ва СССР Олий Совети Президиумининг аҳолидан олинадиган даромад солиғи тўғрисидаги Фармонининг 4-моддасига мувофиқ, айрим тўловчилар учун қонунларда назарда тутилган тартибда қўшимча имтиёзлар белгилайди;

л) СССР Давлат банки бўлимларининг квартал касса планларини қараб чиқади ва шу планларнинг бажарилиши юзасидан чоралар кўради, СССР Давлат банки ва СССР Қурилиш банки муассасалари томонидан якка тартибда уй-жой қурилиши ва шахсий мулк ҳуқуқи асосида гражданларга қарашли бўлган уй-жойларни ремонт қилиш учун ажратилган лимит доирасида қарз пуллар берилиши тўғрисида қарорлар қабул қилади;

м) давлат меҳнат омонат кассалари ишини йўлга солиб туради, омонат кассалари тармоғини кенгайтириш ва жойлаштиришни белгилайди;

н) давлат страхованиеси маҳаллий органлари ишини йўлга солиб туради, страхованиенинг барча турларини ривожлантириш ишида уларга ёрдамлашади; давлат йўли билан мажбурий страхование қилиш юзасидан айрим гражданларга қонунда белгиланган тартибда имтиёзлар беради.

14-модда. Меҳнаткашлар депутатлари шаҳар Совети **саноат соҳасида:**

а) шаҳарга бўйсунган саноат корхоналарига раҳбарлик қилади, ишлаб чиқариш-молия планларининг бажарилишини таъминлайди, асосий фондлардан ва оборот маблағларидан фойдаланишни, ишлаб чиқарилаётган маҳсулотнинг сифатини контроль қилиб туради, саноат корхоналарининг молиявий-хўжалик фаолияти якунларини, олинган фойданинг белгиланган тартибда тақсимланишини тасдиқлайди;

б) юқори давлат бошқарув органлари билан келишиб, шаҳарга бўйсунган саноат корхоналарини ташкил этиш, қайта қуриш ёки тугатиш, фирмалар, бирлашмалар ва трестлар тузиш тўғрисида қарорлар қабул қилади;

в) шаҳарга бўйсунган саноат корхоналарининг маҳаллий хом ашёдан, чиқитлардан ва корхоналарнинг ўзлари тайёрлаган хом ашёдан ишлаб чиқарган маҳсулотини тақсимлайди;

г) маҳаллий хом ашё негизида, шаҳар территориясида жойлашган корхоналар ишлаб чиқаришининг марказлаштирилган тартибда тақсимланмайдиган чиқитларидан фойдаланган ҳолда халқ истеъмоли товарлари ва маҳаллий бинокорлик материаллари ишлаб чиқаришни ривожлантириш, шунингдек қишлоқ хўжалик маҳсулотларини қайта ишлаш чораларини кўради; қўшимча аниқланган маҳаллий хом ашё ва ёқилғи ресурсларидан ҳамда саноат ва қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариши чиқитларидан фойдаланиш масалаларини ҳал қилади;

д) шаҳар территориясида жойлашган ва юқори органларга бўйсунган саноат корхоналарига ишлаб чиқариш самарадорлигини оширишда, моддий, меҳнат ва молия ресурсларидан фойдаланишда, меҳнат унумдорлигини оширишда, ишчи ва хизматчиларга социал-маданий ҳамда маиший хизмат кўрсатишни яхшилашда ёрдам беради;

е) ишлаб турган саноат корхоналарини, бинолар ва иншоотларни қуришга алоқадор масалалар юзасидан албатта қараб чиқилиши лозим бўлган хулосалар беради, зарур ҳолларда шаҳар территориясида жойлашган ва юқори органларга бўйсунувчи саноат корхоналарини ташкил қилиш, қайта қуриш ёки тугатиш тўғрисида таклифлар киритади;

ж) планлаштиришнинг ва иқтисодий рағбатлантиришнинг янги шаклларини ўзлаштиришда саноат корхоналари ишига кўмаклашади, уларнинг ишини иқтисодий жиҳатдан таҳлил қилишда, ишлаб чиқариш резервларини аниқлаш ва улардан фойдаланиш ҳамда техника тараққиётини жадаллаштиришда ёрдам кўрсатади;

з) мавжуд халқ бадиий касбкорлик ва ҳунармандчилик корхоналарини ривожлантириш ҳамда бу хилдаги янги корхоналарни ташкил этиш учун чоралар кўради; шаҳар территориясида яшовчи гражданларга касбкорлик ва ҳунармандчилик билан шуғулланиш учун белгиланган тартибда ижозат беради.

15-модда. Меҳнаткашлар депутатлари шаҳар Совети **қурилиш, планлаш, бино қуриш, ердан фойдаланиш ва сувдан фойдаланиш соҳасида:**

а) шаҳарнинг бош плани лойиҳасини ва шаҳар атрофи зонасини планлаш лойиҳасини ишлаб чиқишни уюштиради, шу лойиҳаларни қараб чиқади ва тегишли юқори давлат бошқарув органлари тасдиғига белгиланган тартибда тақдим этади;

б) районларни, микрорайонларни қуриш ва шаҳар қурилиши бошқа комплексларининг батафсил план ва лойиҳаларини, шаҳардаги инженерлик иншоотлари ва ободонлаштириш лойиҳаларини тасдиқлайди;

в) шаҳарнинг бош планига мувофиқ шаҳарда бинолар қуриш қоидаларини тасдиқлайди;

г) шаҳар территориясида олиб борилаётган қурилиш устидан контроллик қилиб туради; қонун талабларига хилоф равишда олиб борилаётган уй-жой граждан объектлари қурилишини тақиқлайди ёки тўхтатиб қўяди;

д) шаҳарга бўйсунган қурилиш ташкилотларига раҳбарлик қилади, улар томонидан ишлаб чиқариш-молия планларининг бажарилишини таъминлайди;

е) уй-жой, коммунал, йўл қурилиши, маданий-маиший қурилишни, маориф, соғлиқни сақлаш, савдо умумий овқатланиш объектлари ва бошқа объектлар қурилишини маҳаллий Советларга ажратиладиган маблағлар ҳисобидан ташкил этади; шаҳар территориясида жойлашган корхоналар, муассасалар ва ташкилотлар розилиги билан уларнинг уй-жой, коммунал, йўл қурилиши, маданий-маиший қурилишга, маориф, соғлиқни сақлаш, савдо ва умумий овқатланиш объектлари қурилишига ажратадиган маблағларидан биргаликда фойдаланиш масалаларини, шунингдек зарур ҳолларда бундай маблағларни бирлаштириш тўғрисидаги масалаларни ҳал қилади, ўзи буюртмачи сифатида иш кўради ёки қурилишнинг шу турлари бўйича ким буюртмачи бўлишини белгилаб беради;

ж) Ўзбекистон ССР қонунларида белгиланган смета қиймати доирасида шаҳарга бўйсунган объектлар ҳамда қурилишларнинг лойиҳалари ва титул рўйхатларини тасдиқлайди;

з) уй-жойларни, коммунал, маданий-маиший объектларни, соғлиқни сақлаш маориф, социал таъминот объектлари ва шаҳарга бўйсунган бошқа объектларни қайта қуриш, кенгайтириш, ремонт қилиш ва ободонлаштириш ишларини белгиланган тартибда олиб боради;

и) белгиланган тартибда давлат қабул комиссияларини тайинлайди, қуриб битказилган уй-жой граждан объектларини фойдаланиш учун қабул қилиш тўғрисидаги актларни қараб чиқади ва тасдиқлайди, шунингдек шаҳар территориясида жойлашган ва қуриб битказилган бошқа объектларни фойдаланиш учун қабул қилишда қатнашади;

к) шаҳар доирасидаги барча ерларни бошқаради; ССР Иттифоқи ва Ўзбекистон ССР қонунларида белгилаб қўйилган ҳолларда ва тартибда ер участкалари беради ва шу участкаларни қайтариб олади ҳамда ерга доир низоларни ҳал этади, ердан фойдаланиш устидан давлат контролини амалга оширади;

л) қонунларда белгиланган доирада ва тартибда шаҳар территориясидаги сув объектларини бошқаради, сувдан фойдаланиш ва уни муҳофаза қилиш устидан давлат контролини амалга оширади;

м) кўп тарқалган фойдали қазилмаларни ишлатишга ижозат беради, белгиланган иш тартибига риоя қилиниши устидан контроллик қилади;

н) табиатни муҳофаза қилиш тўғрисидаги қонунларга риоя этилишини контроль қилиб туради.

16-модда. Меҳнаткашлар депутатлари шаҳар Совети **уй-жой, коммунал хўжалик ва ободончилик соҳасида:**

а) уй-жой хўжалигига, Советга бўйсунувчи уй-жой хўжалиги органларига раҳбарлик қилади; уй-жой хўжалигини ривожлантиришнинг йиғма перспектив ва жорий планларини тасдиқлайди ҳамда уларнинг бажарилиши устидан контроллик қилади; Советга қарашли уй-жой фондининг техникавий ҳолати яхши бўлишини, уни капитал ва жорий ремонтдан чиқаришни таъминлайди;

б) коммунал хўжаликка, шаҳар ободончилигига, шунингдек шаҳарга бўйсунган коммунал хўжалик ва ободончилик корхоналари ҳамда ташкилотларига раҳбарлик қилади; коммунал хўжаликни ривожлантириш ва ободонлаштириш йиғма перспектив ва жорий планларини тасдиқлайди ҳамда уларнинг бажарилишини контроль қилиб туради;

в) шаҳар қарамоғидаги электр, водопровод, канализация, иссиқлик ва газ шохобчалари ҳамда иншоотларидан фойдаланиш ишига раҳбарлик қилади, юқори органларга бўйсунган корхоналар, муассасалар ва ташкилотлар томонидан қуриладиган бундай шохобчалар ва иншоотларнинг планларини қараб чиқади ва улар юзасидан хулосалар беради; тозалаш иншоотлари ва мосламалари қурилишини ва улардан фойдаланишни контроль қилиб туради;

г) юқори идораларга бўйсунган уй-жой ва коммунал хўжалик органларининг фаолияти устидан, корхоналарга, муассасалар ва ташкилотларга қарашли уй-жой фондининг, коммунал корхоналар ва иншоотларнинг ҳолати ҳамда улардан тўғри фойдаланиш устидан, шунингдек кооператив уй-жойлар ва гражданларнинг шахсий мулки бўлган уй-жойларни тутиш устидан контроллик қилади;

д) шаҳар ободончилиги ва йўл қурилиши ишларига юқори органларга бўйсунган корхоналар, муассасалар ва ташкилотларни белгиланган тартибда жалб қилади; шаҳар территориясида жойлашган ҳамма корхоналар ва ташкилотларнинг территорияларини ободонлаштириш устидан контроллик қилади;

е) уй-жойга муҳтож бўлган гражданларнинг ҳисобини юритади; кимга бўйсунишидан қатъий назар корхоналар, муассасалар ва ташкилотларда уй-жойга муҳтож бўлган ишчи ва хизматчиларнинг ҳисобга олиниши устидан контроллик қилиб туради;

ж) Советга қарашли уй-жой фондини тақсимлайди уй-жойнинг тўғри тақсимланишини контроль қилади, шунингдек қонунда кўзда тутилган ҳоллардан ташқари, маъмуриятнинг ва касаба союзлари фабрика, завод, маҳаллий комитетларининг давлат, кооператив ташкилотлари ва бошқа жамоат ташкилотларининг уйларидан турар жой майдони бериш тўғрисида биргаликда қабул қилган қарорларини тасдиқлайди; гражданларга уй-жой майдонига кўчиб кириш учун бир хил ордерлар беради;

з) турар-жой ҳисобланмаган биноларнинг ҳисобини юритади ва корхоналар, муассасалар ҳамда ташкилотлар билан келишиб уларни тақсим қилади;

и) шаҳар территориясида уй-жой қурилиши кооперативлари ва бошқа кооперативлар ташкил қилиш тўғрисида қарорлар қабул қилади, шу кооперативларнинг Уставларини рўйхатга олади ва уларнинг фаолияти устидан контроллик қилади;

к) амалдаги қонунларга мувофиқ, майдон, кўча, тор кўча йўл, сквер, хиёбон, паркларга ном беради ва уйларни номерлашни белгилайди;

л) қабристонлар ва қардошлик мозорларининг яхши ҳолда сақланишини таъминлайди.

17-модда. Меҳнаткашлар депутатлари шаҳар Совети **транспорт ва алоқа соҳасида:**

а) шаҳар транспортига, шаҳарга бўйсунган транспорт корхоналари ва ташкилотларига раҳбарлик қилади;

б) юқори органларга бўйсунган транспорт корхоналари ва ташкилотларининг шаҳар аҳолисига хизмат кўрсатиш соҳасидаги фаолияти устидан контроллик қилади;

в) шаҳар ичидаги транспортдан фойдаланиш қоидаларини, транспорт ҳаракатлари маршрутлари ва графикларини тасдиқлайди; транспорт ҳаракати ва йўловчилар хавфсизлигини таъминлаш ишига контроллик қилади;

г) корхоналар, муассасалар, ташкилотлар ва гражданларнинг автомобиллари ва бошқа хил транспорт воситаларини ҳисобга олишни таъминлайди; гражданларнинг шахсий ихтиёрида бўлган автомототранспортдан тўғри фойдаланишга контроллик қилади;

д) вокзаллар, аэропортлар ва пристанларда пассажирларга хизмат кўрсатишни уюштириш устидан контроль қилиб туради;

е) алоқа корхоналари ва ташкилотларининг шаҳар аҳолисига хизмат кўрсатиш иши устидан контроллик қилади, телефон ва почта алоқасини, радиолаштириш ва телевидениени ривожлантиришда, алоқа линияларини ремонт қилиш ва қўриқлашда уларга ёрдам кўрсатади.

18-модда. Меҳнаткашлар депутатлари шаҳар Совети **савдо ва умумий овқатланиш соҳасида:**

а) шаҳар территориясидаги давлат ва кооператив савдосига, шунингдек умумий овқатланиш ишларига, шаҳарга бўйсунган савдо ва умумий овқатланиш корхоналари ҳамда ташкилотларига раҳбарлик қилади;

б) юқори органларга бўйсунган савдо ва умумий овқатланиш корхоналари ҳамда ташкилотлари иши устидан контроллик қилади;

в) шаҳарга бўйсунган савдо ва умумий овқатланиш корхоналари ҳамда ташкилотларнинг товар обороти бўйича план топшириқларини тасдиқлайди; мавсумий чакана савдо шохобчасини ривожлантириш планини тасдиқлайди;

г) шаҳар территориясидаги колхоз бозорларига раҳбарлик қилади, колхоз савдосини ривожлантириш, колхоз бозорларини қуриш ва ободонлаштириш, шунингдек матлубот кооперацияси орқали комиссион савдо асосида қишлоқ хўжалик маҳсулотлари билан савдо қилишни кенгайтириш тадбирларини кўради; колхоз бозорларида кўрсатиладиган хизмат учун олинадиган бир йўла йиғим миқдори ва тўлов ставкаларини қонунда кўрсатилган тартибда ва доирада белгилаб беради; давлат савдоси ва матлубот кооперацияси ташкилотларининг қишлоқ хўжалик маҳсулотларини харид қилиш, сақлаш, қайта ишлаш ва сотиш соҳасидаги ишини контроль қилиб туради;

д) нарх-навога, савдо-сотиқ қоидаларига риоя қилиниши, тош-тарози-ўлчов асбобларининг ҳолати устидан, шунингдек корхоналарда, савдо ва умумий овқатланиш ташкилотларида, бозорларда ва бошқа савдо жойларида санитария қоидаларига риоя қилиниши устидан контроллик қилади;

е) саноат ва озиқ-овқат товарларининг маҳаллий ресурсларини товар оборотига жалб қилиш тадбирларини кўради; хизмат кўрсатиш маданиятини ошириш, савдо-сотиқнинг янги шаклларини жорий этиш тадбирларини амалга оширади.

19-модда. Меҳнаткашлар депутатлари шаҳар Совети **маиший хизмат кўрсатиш соҳасида:**

а) аҳолига маиший хизмат кўрсатиш ишларига, шаҳарга бўйсунган маиший хизмат корхоналари ва ташкилотларига раҳбарлик қилади, ишлаб чиқариш-молия планларининг бажарилишини таъминлайди, асосий фондлар ва оборот маблағларидан фойдаланишни контроль қилиб туради, ўша корхона ва ташкилотларнинг молия-хўжалик фаолияти якунларини, олинган фойданинг белгиланган тартибда тақсимланишини тасдиқлайди;

б) юқори органларга бўйсунган маиший хизмат корхоналари ва ташкилотлари иши устидан контроллик қилади; маиший хизматнинг сифатли бўлишини ва маиший хизмат корхоналари томонидан кўрсатилган хизмат турлари прейскурантларининг тўғри татбиқ этилишини контроль қилиб туради;

в) шаҳарга бўйсунган маиший хизмат корхоналари ва ташкилотларини, фирмалар, бирлашмалар ва трестларни ташкил этиш, қайта қуриш ёки тугатиш тўғрисида юқори давлат бошқарув органлари билан келишган ҳолда қарорлар қабул қилади;

г) аҳолига маиший хизмат кўрсатишнинг янги шакллари ва турларини жорий этишни ташкил қилади.

20-модда. Меҳнаткашлар депутатлари шаҳар Совети **халқ маорифи соҳасида:**

а) халқ маорифи, мактабгача ва мактабдан ташқари болалар тарбияси ишига раҳбарлик қилади, умумий мажбурий таълимни таъминлайди, мактаб ёшидаги болаларни ҳисобга олади, ўқувчиларнинг, айниқса маҳаллий миллат қизларининг ўқишни ташлаб кетишларига қарши чоралар кўради;

б) шаҳар бюджетида турмайдиган болалар уйлари, мактабгача тарбия ва мактабдан ташқари болалар муассасалари иши устидан контроллик қилади;

в) мактаблар, мактаб-интернатлар, мактабгача тарбия ва мактабдан ташқари болалар муассасаларининг ўқув-моддий базасини мустаҳкамлаш тадбирларини кўради;

г) умумий таълим фондини белгиланган тартибда тақсимлайди, шу фонддан фойдаланиш устидан контроллик қилади;

д) болаларни мактаб-интернатларда, мактаблар ҳузуридаги интернатларда асраш юзасидан, шунингдек куни узайтирилган мактабларда (группаларда) болалар овқати учун ҳақ тўлаш юзасидан гражданларга имтиёзлар бериш тўғрисидаги масалаларни қонунда белгиланган ҳолларда ва тартибда ҳал қилади;

е) ота-онасидан жудо бўлган болаларни болалар уйларига, мактаб-интернатларга, мактаблар ҳузуридаги интернатларга жойлаштиришни ҳамда гражданлар оиласи тарбиясига беришни таъминлайди; бола асраб олиш, шунингдек вояга етмаган болаларга васийлик ва ҳомийлик қилиш масалаларини ҳал қилади.

21-модда. Меҳнаткашлар депутатлари шаҳар Совети **маданий-оқартув иши ва фан соҳасида:**

а) маданий-оқартув ишига, шаҳарга бўйсунган маданий-оқартув ташкилотлари ва муассасаларига раҳбарлик қилади, уларнинг моддий-молиявий базасини мустаҳкамлаш тадбирларини кўради, кимга бўйсунишидан қатъий назар бошқа маданият ташкилотлари ва муассасалари фаолиятини контроль қилади;

б) корхоналар, муассасалар ва ташкилотларнинг маданий фондлари маблағларидан фойдаланиш устидан контроллик қилади ҳамда зарур ҳолларда улар билан келишиб, мазкур маблағлардан марказлаштирилган тартибда фойдаланиш чораларини кўради; маданият соҳасида умумшаҳар миқёсидаги тадбирларнинг ўтказилишини ташкил этади;

в) аҳолига кино хизмати кўрсатишга раҳбарлик қилади, кино шохобчасини кенгайтириш чораларини кўради;

г) фанни ривожлантиришга кўмаклашади; шаҳар территориясида жойлашган илмий-тадқиқот муассасалари, олий ва ўрта махсус ўқув юртлари ишига ёрдам кўрсатади;

д) гражданлик янги маросимларини турмушга жорий этиш учун кўмаклашади;

е) маданият ёдгорликлари ҳамда заповедникларни ҳисобга олишни ва уларни муҳофаза қилишни таъминлайди.

22-модда. Меҳнаткашлар депутатлари шаҳар Совети **соғлиқни сақлаш, физкультура ва спорт соҳасида:**

а) шаҳарда соғлиқни сақлаш ишига, шаҳарга бўйсунган соғлиқни сақлаш муассасаларига раҳбарлик қилади, уларнинг моддий-техника базасини мустаҳкамлаш, аҳолига медицина ёрдами кўрсатишни уюштириш учун тадбирлар кўради;

б) юқори органларга бўйсунган соғлиқни сақлаш муассасалари иши устидан контроллик қилади;

в) уй-жой ва жамоат биноларини сақлашда санитария қоидаларига риоя этилишини ва шаҳарнинг санитария ҳолати яхши бўлишини таъминлаш тадбирларини ўтказади; аҳоли ўртасида санитария-оқартув ишини уюштириш учун чоралар кўради; ветеринария назоратини амалга оширишга раҳбарлик қилади;

г) ишлаб чиқариш биноларида, уй-жой ва жамоат биноларида шаҳардаги ҳовлилар, кўчалар ва майдонларда шовқиннинг олдини олиш, шовқинни камайтириш ва йўқотиш тадбирлари ўтказилишини таъминлайди;

д) атмосфера ҳавоси, сув, тупроқ ва табиий муҳитни муҳофаза қилиш қоидаларига, шу жумладан бу соҳада санитария талабларига риоя этиш устидан давлат контролини амалга оширади;

(Давоми тўртинчи бетда).

ЎЗБЕКИСТОН ССР МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ШАҲАР, ШАҲАРДАГИ РАЙОН СОВЕТИ ТЎҒРИСИДА

(Боши 3-бетда).

е) юқумли касалликлар тарқалишининг олдини олиш, шунингдек уларни тугатиш тадбирлари ўтказилишини таъминлайди; кенг тарқаладиган юқумли касалликларнинг пайдо бўлиши ёки тарқалиши хавфи туғилган тақдирда юқумли касалликлар тарқалишининг олдини олиш ва уларни тугатиш мақсадида шаҳар территориясида меҳнат қилиш, ўқиш, бир жойдан иккинчи жойга бориш ва юк ташишнинг алоҳида шартлари ҳамда режимларини белгиланган тартибда жорий этади;

ж) бирон-бир жойни курорт деб ҳисоблаш, курортларнинг санитария муҳофазаси округлари чегараларини белгилаш ва уларнинг режимини аниқлаш масалаларини ҳал қилишда қатнашади;

з) оналик ва болаликни муҳофаза қилишни ташкил этади; болалар ва ўсмирлар орасида соғломлаштириш тадбирлари ўтказилишини таъминлайди; болалар ва ўсмирларга медицина ёрдами кўрсатилишини контроль қилиб туради;

и) Қизил Яримой жамияти фаолиятини йўлга солиб туради;

к) физкультура ва спорт ишига раҳбарлик қилади; умумшаҳар миқёсидаги спорт тадбирларини ўтказишни уюштиради;

л) шаҳар территориясида кимнинг қарамоғида эканлигидан қатъий назар спорт бинолари ва иншоотларини жойлаштириш планларини тасдиқлайди;

м) шаҳар атрофида оммавий истироҳат зоналарини ривожлантириш, уларни ускуналаш ва ободонлаштириш чораларини кўради, ана шу зоналардан фойдаланиш устидан контроллик қилади.

23-модда. Меҳнаткашлар депутатлари шаҳар Совети **меҳнат ва кадрлар тайёрлаш соҳасида:**

а) шаҳар территориясида меҳнат ресурсларини ҳисобга олиб боради ва шу ресурсларнинг тақсимланишини тартибга солиб туради, улардан рационал фойдаланиш чораларини кўради; гражданларни ишга жойлаштиришни уюштиради;

б) корхоналар, муассасалар ва ташкилотларда меҳнат тўғрисидаги қонунларга, меҳнатни муҳофаза қилиш ва техника хавфсизлиги қоидаларига риоя этилиши устидан контроллик қилади;

в) умумий таълим мактабларини битириб чиққан ёшларни ишга жойлаштириш планларини тасдиқлайди ҳамда шу планларнинг барча корхоналар, муассасалар ва ташкилотлар томонидан бажарилишини таъминлайди;

г) ҳунар-техника таълими ўқув юртлари ишига ва уларни ўқувчилар билан комплектлашга ёрдам қилади; корхоналарда, муассаса ва ташкилотларда оммавий касб кадрларини тайёрлаш ва қайта тайёрлаш иши устидан контроллик қилади;

д) ишчиларни ишга ташкилий суратда қабул қилиш планларининг бажарилишини таъминлайди ҳамда корхоналар ва ташкилотларнинг корхоналар ва қурилишларга юборилган ишчилар учун зарур ишлаб чиқариш ва уй-жой-маиший шароит яратиб бериш юзасидан олган ўз мажбуриятларини қандай бажараётганлиги устидан контроллик қилади;

е) корхоналар, муассасалар ва ташкилотларда социалистик мусобақани ривожлантиришга, меҳнатни илмий асосда уюштиришни жорий этишга, илғор меҳнат методларини ёйиш ва меҳнат унумдорлигини оширишга, меҳнат ва ишлаб чиқариш интизомини мустаҳкамлашга кўмаклашади;

ж) халқ маорифи, маданият, соғлиқни сақлаш ходимлари ва шаҳар учун зарур бўлган бошқа ходимлар контингентини планлаштиради, бу кадрларни тўғри жойлаштириш ва улардан тўғри фойдаланиш ҳамда уларнинг малакасини оширишни таъминлайди;

з) шаҳар территориясида жойлашган корхоналар, муассасалар ва ташкилотлар билан келишиб, уларнинг иш вақти қачон бошланишини аниқлаб беради; аҳолига хизмат кўрсатиш билан алоқадор корхоналар ва ташкилотларнинг иш куни ва иш соатларини белгилайди.

24-модда. Меҳнаткашлар депутатлари шаҳар Совети **социал таъминот соҳасида:**

а) социал таъминот ишига раҳбарлик қилади; қонунда белгиланган пенсия ва нафақаларнинг ўз вақтида, тўғри тайинланиши ва тўлаб турилишини, гражданларга қонунда назарда тутилган имтиёзлар ва енгилликлар берилишини таъминлайди;

б) шаҳарга бўйсунган социал таъминот муассасаларига раҳбарлик қилади ва шаҳар территориясида жойлашган, юқори органларга бўйсунган социал таъминот муассасалари иши устидан контроллик қилади;

в) иттифоқ, республика ва маҳаллий аҳамиятга молик шахсий пенсиялар белгилаш тўғрисида қонунда назарда тутилган тартибда илтимосномалар киритади;

г) меҳнаткашлар депутатлари Тошкент шаҳар Совети маҳаллий аҳамиятга эга бўлган шахсий пенсия белгилайди;

д) инвалидларни, ҳарбий хизматчилар, ҳалок бўлган жангчилар ва партизанларнинг оила аъзоларини ишга жойлаштириш тадбирларини ўтказади, инвалидларга ҳунар ўргатишни уюштиради; инвалидлар меҳнатидан фойдаланиладиган корхоналар ташкил этилишини таъминлайди;

е) гражданларни социал таъминот муассасаларига юбориш билан боғлиқ масалаларни кўриб чиқади;

ж) сиҳат-саломатлиги яхши бўлмаганлиги сабабли ўз ҳуқуқларини мустақил амалга ошира олмайдиган ва ўз бурчларини бажара олмайдиган балоғатга етган шахсларга васийлик ва ҳомийлик қилиш масалаларини ҳал қилади, бундай шахсларнинг моддий-маиший шароитини яхшилаш учун чоралар кўради;

з) врачлик-меҳнат экспертизаси органлари иши устидан контроллик қилади;

и) кўрлар ва кар-соқовларнинг шаҳар жамиятлари ишига ёрдам кўрсатади.

25-модда. Меҳнаткашлар депутатлари шаҳар Совети **халқ контролини амалга ошириш, социалистик қонунчиликни таъминлаш, давлат, жамоат тартибини сақлаш ва гражданлар ҳуқуқларини қўриқлаш соҳасида:**

а) шаҳар халқ контроли комитетини тузади ва унинг фаолиятига раҳбарлик қилади; шаҳар территориясида давлат ва жамоат контролини амалга оширишда меҳнаткашлар иштирокини уйғунлаштириш юзасидан тадбирлар кўради;

б) ССР Иттифоқи, Ўзбекистон ССР қонунларига, Қорақалпоғистон АССРда эса — Қорақалпоғистон АССР қонунларига ҳам, шунингдек юқори давлат ҳокимияти органлари ва давлат бошқарув органларининг бошқа актларига риоя этилишини, давлат ва жамоат тартибини сақлашни, социалистик мулкни, гражданларнинг, давлат муассасалари, корхоналар, кооператив ташкилотлари ва бошқа жамоат ташкилотларининг ҳақ-ҳуқуқларини ҳамда қонун билан қўриқланадиган манфаатларини муҳофаза қилишни таъминлайди, қонунларни аҳолига тушунтириб беришни ташкил этади;

в) зарур ҳолларда Советга бўйсунувчи бошқарув органлари, шунингдек шаҳарга бўйсунувчи корхоналар, муассасалар ва ташкилотлар раҳбарларининг буйруқларини ва фармойишларини бекор қилади;

г) юқори органларга бўйсунувчи корхоналар, муассасалар ва ташкилотлар раҳбарларининг уй-жой, коммунал ва маданий-маиший қурилиш, ободонлаштириш, ердан фойдаланиш, бино қуриш, табиатни ва маданият ёдгорликларини муҳофаза қилиш, аҳолига социал-маданий ва маиший хизмат кўрсатиш масалалари юзасидан чиқарган ғайри қонуний буйруқлари ва фармойишларини ижродан тўхтатади ва бу ҳақда тегишли юқори органларни хабардор қилади;

д) гражданларнинг таклифлари, ариза ва шикоятлари ўз вақтида ва тўғри қараб чиқилиб ҳал этилишини таъминлайди; шаҳар территориясида жойлашган корхоналар, муассасалар ва ташкилотларда гражданларнинг таклифлари, ариза ва шикоятлари қараб чиқилишига доир ишнинг аҳволини текшириб туради, шу масалалар юзасидан мазкур ташкилотлар раҳбарларининг ҳисоботларини тинглайди;

е) чиқарилган қарорларни бузганлик учун қонунда белгиланган ҳолларда ва тартибда, маълум доирада маъмурий жавобгарлик юклашни назарда тутувчи қарорлар қабул қилади;

ж) шаҳар территориясида жойлашган аҳлоқ тузатиш-меҳнат муассасалари фаолиятини кузатиб туради;

з) жамоат тартибини қўриқловчи кўнгилли халқ дружиналари ва ўртоқлик судлари фаолиятига раҳбарлик қилади;

и) ўзига бўйсунган ички ишлар органларига раҳбарлик қилади; паспорт системаси қоидаларига риоя этилишини таъминлайди;

к) гражданлик ҳолати актларини қайд қилувчи органларнинг ишига ҳамда шаҳарда архив ишларига раҳбарлик қилади;

л) суд, прокуратура, юстиция, нотариус, арбитраж органлари ишига кўмаклашади;

м) шаҳар территориясида ёнғинга қарши муҳофаза ишига ва ёнғинга қарши кўнгилли дружиналар ишига раҳбарлик қилади;

н) табиий офатларнинг олдини олиш ва табиий офат оқибатларини тугатиш учун чоралар кўради; зарур ҳолларда табиий офатларга қарши кураш ва табиий офат оқибатларини тугатиш ишига корхоналар муассасалар ва ташкилотларни, шунингдек аҳолини жалб қилади;

о) дарёлар, кўллар, денгиз ва бошқа сув ҳавзалари соҳиллари участкаларида кишилар ҳаётини қўриқлаш ишини уюштиради;

п) диний маросимлар тўғрисидаги қонунга риоя қилинишини контроль қилиб туради.

26-модда. Меҳнаткашлар депутатлари шаҳар Совети **мудофаа иши соҳасида:**

а) ҳамма мансабдор шахслар ва гражданлар томонидан, шунингдек корхоналар, муассасалар ва ташкилотлар томонидан умумий ҳарбий мажбурият тўғрисидаги СССР Қонунининг бажарилишини таъминлайди;

б) шаҳар территориясида граждан мудофаасига раҳбарлик қилади;

в) гражданларни ҳақиқий ҳарбий хизматга чақиришни ўтказишга, шунингдек ўқув сборлари ҳамда дастлабки ҳарбий тайёргарликни уюштириш ва ўтказишга кўмаклашади;

г) СССР Қуролли Кучлари сафидан запасга бўшатилган ва демобилизация қилинган гражданларга имтиёзлар ва енгилликлар бериш тўғрисидаги қонунларга риоя қилинишини контроль қилади;

д) аҳолини ҳарбий-ватанпарварлик руҳида тарбиялаш жанговар анъаналарни пропаганда қилиш соҳасида иш олиб боради; меҳнаткашлар коллективларининг ҳарбий қисмлар билан оталик алоқаларини ривожлантиради; кўнгилли мудофаа жамиятлари ишига кўмаклашади.

27-модда. Меҳнаткашлар депутатлари шаҳар Совети СССР орденлари ва медаллари билан мукофотлаш, «Қаҳрамон она» фахрий унвони бериш тўғрисидаги, шунингдек Ўзбекистон ССР мукофотлари билан, Қорақалпоғистон АССРда эса — Қорақалпоғистон АССР мукофотлари билан ҳам тақдирлаш тўғрисидаги илтимосномаларни кўриб чиқади ва тақдим этади.

2. РАЙОНГА БЎЙСУНУВЧИ ШАҲАРНИНГ МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ШАҲАР СОВЕТИ ҲУҚУҚЛАРИ ВА БУРЧЛАРИ

28-модда. Районга бўйсунувчи шаҳарнинг меҳнаткашлар депутатлари шаҳар Совети:

а) шаҳар хўжалигини ривожлантириш ҳамда шаҳардаги социал-маданий қурилишнинг йиғма перспектив ва йиллик планларини тасдиқлайди, шу планларнинг бажарилишини ташкил этади ва контроль қилиб туради; шаҳарга бўйсунган корхоналар, муассасалар ва ташкилотларнинг перспектив ва йиллик план топшириқларини, шунингдек бу корхоналар, муассасалар ва ташкилотларни жойлаштириш, ривожлантириш ва ихтисослаштириш планларини тасдиқлайди;

б) юқори органларга бўйсунган маҳаллий саноат, маиший хизмат, савдо ва умумий овқатланиш корхоналарини, маданият, халқ маорифи ва соғлиқни сақлаш ташкилотлари ва муассасаларини шаҳар территориясида жойлаштириш, ривожлантириш ва ихтисослаштириш планларини қараб чиқади, зарур ҳолларда тегишли юқори органларга ўз таклифларини киритади;

в) юқори органларга бўйсунган ва шаҳар территориясида жойлашган корхоналар, муассасалар ва ташкилотлар планлари лойиҳаларининг уй-жой ва коммунал хўжалигини ривожлантиришга, йўл қурилиши, социал-маданий ва маиший объектлар қурилишига, ободонлаштириш ва аҳолига хизмат кўрсатишга алоқадор бошқа масалаларга тааллуқли қисмини қараб чиқади, зарур ҳолларда тегишли юқори органларга ўз таклифларини киритади, шу масалалар юзасидан йиғма план кўрсаткичларини тасдиқлаб, уларни шаҳар хўжалигини ривожлантириш ҳамда шаҳардаги социал-маданий қурилиш планига киритади;

г) шаҳар бюджетини тасдиқлайди ва унинг бажарилишини ташкил қилади; бюджетни бажариш жараёнида зарур ҳолларда шаҳар бюджети маблағларини қайта тақсимлаб, бир бўлимдан иккинчи бўлимга ўтказади (иш ҳақига ажратиладиган маблағлар бундан мустасно); шаҳар бюджетининг бажарилиши тўғрисидаги ҳисоботни тасдиқлайди; бюджетни бажариш вақтида олинган қўшимча даромадларни, шунингдек даромадларни ошириб бажариш ёки харажатларни тежаш натижасида йил охирига келиб даромадларнинг харажатлардан ортиб қолган суммасини шаҳар хўжалигини ва социал-маданий тадбирларни, шу жумладан капитал қурилишни пул билан таъминлашга, маъмурий бинолар қуришга ва уларни ремонт қилишга ҳамда шаҳар Советининг ижроия комитети учун инвентарь, асбоб-ускуналар ва транспорт воситалари сотиб олишга сарфлайди (ана шу маблағларни шаҳар бюджетидан чегириб олишга йўл қўйилмайди, марказлаштирилган капитал маблағлар плани ва социал-маданий муассасалар тармоғини ривожлантириш планини бажармаслик муносабати билан фойдаланилмай қолган маблағлар эса бундан мустаснодир);

д) СССР Олий Совети Президиумининг маҳаллий солиқлар ва йиғимлар тўғрисидаги Фармонининг 2-моддасига мувофиқ маҳаллий солиқлар ва йиғимлар юзасидан, шунингдек район молия органининг дастлабки хулосасига кўра, қишлоқ хўжалик солиғи тўғрисидаги СССР Қонунининг 18-моддасига мувофиқ, қишлоқ хўжалик солиғи юзасидан имтиёзлар беради;

е) шаҳарнинг бош планини қараб чиқади ва тегишли юқори давлат бошқарув органлари тасдиғига белгиланган тартибда тақдим этади; шаҳар доирасидаги барча ерларни бошқаради;

ж) шаҳарга бўйсунган саноат корхоналари ва қурилиш ташкилотларига, уй-жой ва коммунал хўжалигига, шаҳар ободончилигига, шаҳар транспортига, давлат ва кооператив савдоси ҳамда умумий овқатланишга, шаҳарга бўйсунган маиший хизмат кўрсатиш корхоналари ва ташкилотларига раҳбарлик қилади;

з) шаҳар территориясида маданий-оқартув ишига, соғлиқни сақлаш, социал-таъминот ва халқ маорифи ишига раҳбарлик қилади;

и) ССР Иттифоқи, Ўзбекистон ССР қонунларига, Қорақалпоғистон АССРда эса — Қорақалпоғистон АССР қонунларига ҳам, шунингдек юқори давлат ҳокимияти органлари ва давлат бошқарув органларининг бошқа актларига риоя этилишини, давлат ва жамоат тартибини сақлашни, социалистик мулкни, гражданларнинг, давлат муассасалари, корхоналар, кооператив ташкилотлари ва бошқа жамоат ташкилотларининг ҳақ-ҳуқуқларини ҳамда қонун билан қўриқланадиган манфаатларини муҳофаза қилишни таъминлайди; қонунларни аҳолига тушунтириб беришни ташкил этади;

к) зарур ҳолларда Советга бўйсунган бошқарув органлари, шунингдек шаҳарга бўйсунувчи корхоналар, муассасалар ва ташкилотлар раҳбарларининг буйруқлари ва фармойишларини бекор қилади; юқори органларга бўйсунувчи корхоналар, муассасалар ва ташкилотлар раҳбарларининг уй-жой, коммунал ва маданий-маиший қурилиш, ободонлаштириш, ердан фойдаланиш, бинолар қуриш, табиатни ва маданият ёдгорликларини муҳофаза қилиш, аҳолига социал-маданий ва маиший хизмат кўрсатиш масалалари юзасидан чиқарган ғайри қонуний буйруқлари ва фармойишларини ижродан тўхтатади ва шу тўғрида тегишли юқори органларни хабардор қилади;

л) ССР Иттифоқи, Ўзбекистон ССР қонунлари билан, Қорақалпоғистон АССРда эса — Қорақалпоғистон АССР қонунлари билан ҳам белгиланган доирада ушбу Қонуннинг 12 — 27-моддаларида назарда тутилган бошқа ҳуқуқлар ва бурчларни амалга ошириши мумкин.

29-модда. Меҳнаткашлар депутатлари район Совети районга бўйсунувчи шаҳарларнинг меҳнаткашлар депутатлари шаҳар Совети фаолиятига қонунда берилган ҳуқуқлар доирасида раҳбарлик қилади.

III БОБ.

ШАҲАРДАГИ МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ РАЙОН СОВЕТИнинг ҲУҚУҚЛАРИ ВА БУРЧЛАРИ

30-модда. Шаҳардаги меҳнаткашлар депутатлари район Совети:

а) район хўжалигини ривожлантириш ҳамда райондаги социал-маданий қурилишнинг йиғма перспектив ва йиллик планларини тасдиқлайди, шу планларнинг бажарилишини ташкил этади ва контроль қилиб туради; районга бўйсунувчи корхоналар, муассасалар ва ташкилотларнинг перспектив ва йиллик план топшириқларини, шунингдек бу корхоналар, муассасалар ва ташкилотларни жойлаштириш, ривожлантириш ва ихтисослаштириш планларини тасдиқлайди;

б) юқори органларга бўйсунган маҳаллий саноат, маиший хизмат, савдо ва умумий овқатланиш корхоналарини, маданият, халқ маорифи ва соғлиқни сақлаш ташкилотлари ҳамда муассасаларини район территориясида жойлаштириш, ривожлантириш ва ихтисослаштириш планларини қараб чиқади, зарур ҳолларда тегишли юқори органларга ўз таклифларини киритади;

в) юқори органларга бўйсунувчи ва район территориясида жойлашган корхоналар, муассасалар ва ташкилотлар планлари лойиҳаларининг уй-жой ва коммунал хўжалигини ривожлантиришга, йўл қурилиши, социал-маданий ва маиший объектлар қурилишига, халқ истеъмоли товарлари ва маҳаллий бинокорлик материаллари ишлаб чиқаришга, ободонлаштиришга, савдо ва умумий овқатланишга, халқ маорифи, соғлиқни сақлаш, маданият масалаларига ва аҳолига хизмат кўрсатишга алоқадор бошқа масалаларга тааллуқли қисмини қараб чиқади, зарур ҳолларда тегишли юқори органларга ўз таклифларини киритади, шу масалалар юзасидан йиғма план кўрсаткичларини тасдиқлаб, уларни район хўжалигини ривожлантириш ҳамда райондаги социал-маданий қурилиш планига киритади;

г) район бюджетини тасдиқлайди ва унинг бажарилишини ташкил қилади; бюджетни бажариш жараёнида зарур ҳолларда бюджет маблағларни қайта тақсимлаб, бир бўлимдан иккинчи бўлимга ўтказади, шунингдек тасдиқланган иш ҳақи фонди доирасида иш ҳақи учун ажратилган маблағларни қайта тақсимлайди; район бюджетининг бажарилиши тўғрисидаги ҳисоботни тасдиқлайди; район бюджетини бажариш вақтида олинган қўшимча даромадларни, шунингдек даромадларни ошириб бажариш ёки харажатларни тежаш натижасида йил охирига келиб даромадларнинг харажатлардан ортиб қолган суммасини район хўжалигини ва социал-маданий тадбирларни, шу жумладан капитал қурилишни пул билан таъминлашга, маъмурий бинолар қуриш ва район Совети ижроия комитети учун транспорт воситалари сотиб олишга, ижроия комитет, унинг бўлимлари ва бошқармалари, суд органлари биноларини капитал ремонт қилишга, улар учун инвентарь ва асбоб-ускуналар сотиб олишга сарфлайди (ана шу маблғларни район бюджетидан чегириб олишга йўл қўйилмайди, марказлаштирилган капитал маблағлар плани ва социал-маданий муассасалар тармоғини ривожлантириш планини бажармаслик муносабати билан фойдаланилмай қолган маблағлар эса бундан мустаснодир);

д) давлат ва маҳаллий солиқлар ҳамда йиғимларни ҳисоблаб чиқиш ва ундириш ишига раҳбарлик қилади; СССР Олий Совети Президиумининг маҳаллий солиқлар ва йиғимлар тўғрисидаги Фармонининг 2-моддасига мувофиқ, солиқ олинадиган объектларнинг айрим категориялари ва тўловчиларнинг айрим группалари учун, шунингдек айрим тўловчилар учун маҳаллий солиқлар ва йиғимлар юзасидан ставкаларни камайтиради ва имтиёзлар белгилайди; қишлоқ хўжалик солиғи тўғрисидаги СССР Қонунининг 18-моддасига мувофиқ имтиёзлар беради; СССР Олий Совети Президиумининг давлат пошлинаси тўғрисидаги Фармонининг 3-моддасига ва СССР Олий Совети Президиумининг аҳолидан олинадиган даромад солиғи тўғрисидаги Фармонининг 4-моддасига мувофиқ, айрим тўловчилар учун қонунларда назарда тутилган тартибда қўшимча имтиёзлар белгилайди;

е) районга бўйсунувчи маиший хизмат корхоналари ва ташкилотлари ишига, савдо ва умумий овқатланиш корхоналари ва ташкилотлари ишига, райондаги уй-жой, коммунал хўжалик ва ободончилик, маданий-оқартув, халқ маорифи, соғлиқни сақлаш, социал-таъминот ишларига раҳбарлик қилади;

ж) район халқ контроли комитетини тузади ва унинг фаолиятига раҳбарлик қилади; район территориясида давлат ва жамоат контролини амалга оширишда меҳнаткашларнинг иштирок этишини уйғунлаштириш тадбирларини кўради; ССР Иттифоқи, Ўзбекистон ССР қонунларига ҳамда юқори давлат ҳокимияти органлари ва давлат бошқарув органларининг бошқа актларига риоя этилишини, давлат ва жамоат тартибини сақлашни, социалистик мулкни, гражданларнинг, давлат муассасалари, корхоналар, кооператив ташкилотлари ва бошқа жамоат ташкилотларининг ҳақ-ҳуқуқларини ҳамда қонун билан қўриқланадиган манфаатларини муҳофаза қилишни таъминлайди; қонунларни аҳолига тушунтириб беришни ташкил этади;

з) зарур ҳолларда Советга бўйсунган бошқарув органлари, шунингдек районга бўйсунган корхоналар, муассасалар ва ташкилотлар раҳбарларининг буйруқлари ва фармойишларини бекор қилади; юқори органларга бўйсунувчи корхоналар, муассасалар ва ташкилотлар раҳбарларининг уй-жой, коммунал ва маданий-маиший қурилиш, ободонлаштириш, ердан фойдаланиш, бинолар қуриш, табиатни ва маданият ёдгорликларини муҳофаза қилиш, аҳолига социал-маданий ва маиший хизмат кўрсатиш масалалари юзасидан чиқарган ғайри қонуний буйруқлари ва фармойишларини ижродан тўхтатади ва шу тўғрида тегишли юқори органларни хабардор қилади;

и) ушбу Қонуннинг 12—27-моддаларида назарда тутилган бошқа ҳуқуқлар ва бурчларни амалга ошириши мумкин умумшаҳар аҳамиятига молик масалаларни ҳал этиш ва шаҳар хўжалигини ривожлантиришда бир бутунлик бўлишини таъминлаш юзасидан меҳнаткашлар депутатлари шаҳар Совети амалга оширадиган ҳуқуқлар ва бурчлар бундан мустаснодир.

31-модда. Меҳнаткашлар депутатлари шаҳар Совети Қонун билан берилган ҳуқуқлар доирасида шаҳардаги меҳнаткашлар депутатлари район Советлари фаолиятига раҳбарлик қилади.

Меҳнаткашлар депутатлари шаҳар Совети шаҳардаги районларни ривожлантиришнинг асосий план кўрсаткичларини тасдиқлайди, шаҳардаги меҳнаткашлар депутатлари район Советлари бюджетларининг ҳар бир шаҳар, район бўйича жами даромадлар суммасини ва жами харажатлар суммасини, шу бюджетлар бўйича касса оборотида қанча нақд пул бўлишини белгилайди, шаҳар районлари бюджетига давлат солиқлари ва даромадлардан ажратмаларнинг миқдорини тасдиқлайди, шаҳар бюджети даромадлари ва харажатларини шаҳар бюджети билан шаҳардаги районлар бюджети ўртасида чегаралаб беради, шаҳар районлари бюджетларининг бажарилиши устидан контроль қилиб туради, шунингдек шаҳар хўжалигини ривожлантиришда бир бутунликни таъминлаш мақсадида шаҳардаги меҳнаткашлар депутатлари район Советларининг фаолиятини йўлга солиш ва уйғунлаштириш билан боғлиқ бўлган бошқа масалаларни ҳал этади.

Меҳнаткашлар депутатлари шаҳар Совети шаҳар хўжалигини ривожлантириш, шаҳарни планлаш ва қуриш масалаларини, шаҳар транспорти иши ҳамда шаҳардаги хўжалик ва социал-маданий қурилиш билан боғлиқ энг муҳим масалаларни шаҳардаги меҳнаткашлар депутатлари район Советларининг фикрини ҳисобга олган ҳолда ҳал қилади.

IV БОБ.

МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ШАҲАР, ШАҲАРДАГИ РАЙОН СОВЕТИ ИШИНИ УЮШТИРИШ

1. МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ШАҲАР, ШАҲАРДАГИ РАЙОН СОВЕТИНИНГ СЕССИЯСИ

32-модда. Меҳнаткашлар депутатлари шаҳар, шаҳардаги район Советининг сессияси Совет ижроия комитети томонидан камида бир йилда олти марта, яъни икки ойда бир марта чақирилади.

Меҳнаткашлар депутатлари Тошкент шаҳар Советининг сессияси Совет ижроия комитети томонидан камида бир йилда тўрт марта чақирилади.

Шаҳар, шаҳардаги район Советининг сессияси Совет жами депутатларининг камида учдан бир қисми талабига мувофиқ ҳам чақирилиши мумкин.

Шаҳар, шаҳардаги район Советини чақириш, сессияни ўтказиш вақти ва жойи тўғрисида ижроия комитет чиқарган қарор, шунингдек Совет муҳокамасига киритиладиган масалалар сессия очилишидан камида ўн кун илгари депутатлар ва аҳолига хабар қилинади.

33-модда. Янги сайланган меҳнаткашлар депутатлари шаҳар, шаҳардаги район Советининг биринчи сессияси аввалги чақириқ Советининг ижроия комитети томонидан сайлов ўтганидан сўнг кўпи билан икки ҳафталик муддатда чақирилади ва уни ёши жиҳатдан энг кекса депутатлардан бири очади. Шаҳар, шаҳардаги район Советининг бундан кейинги сессияларини Совет ижроия комитетининг раиси очади.

Янги ташкил топган шаҳарда, районда шаҳар, район Советининг биринчи сессияси юқори Совет ижроия комитети томонидан шаҳар, район ташкил топган кундан сўнг кўпи билан икки ҳафталик муддат ичида, янги ташкил топган шаҳарда, районда Советга сайлов ўтказилгани тақдирда эса — сайлов ўтган кундан бошлаб кўпи билан икки ҳафталик муддат ичида чақирилади.

Шаҳар, шаҳар район Совети сессияни олиб бориш учун депутатлар орасидан раис ва секретарь сайлайди.

Меҳнаткашлар депутатлари шаҳар, шаҳардаги район Совети сессиясининг раиси:

а) меҳнаткашлар депутатлари шаҳар, шаҳардаги район Совети мажлисларига раҳбарлик қилади ва унинг ички тартибини бошқаради;

б) мажлисларда кворум бор-йўқлигини текширади;

в) доклад учун, қўшимча доклад учун, музокараларда қатнашиш учун ва справкалар бериш учун сўз беради;

г) депутатлардан тушган сўровларни эълон қилади;

д) ёзма саволларни, шахсий аризаларни, справкаларни ва шаҳар, шаҳардаги район Совети номига тушган бошқа ҳужжатларни эълон қилади;

е) шаҳар, шаҳардаги район Совети иши тўғрисидаги информацион хабарлар текстини тасдиқлайди.

Меҳнаткашлар депутатлари шаҳар, шаҳардаги район Совети сессиясининг секретари мажлис протоколини юритади ҳамда уни тўғри ва ўз вақтида расмийлаштириш учун жавоб беради.

34-модда. Совет жами депутатларининг камида учдан икки қисми мажлисда ҳозир бўлган тақдирдагина меҳнаткашлар депутатлари шаҳар, шаҳардаги район Советининг сессияси ваколатли деб ҳисобланади.

Меҳнаткашлар депутатлари шаҳар, шаҳардаги район Советининг мажлиси очиқ бўлади. Совет мажлисларида юқори Советларнинг депутатлари, шунингдек қуйи Советларнинг таклиф этилган депутатлари, корхона, муассаса, ташкилот, жамият ва меҳнаткашлар коллективлари, ташаббускор жамият органларининг таклиф этилган вакиллари маслаҳат овози бериш ҳуқуқи билан қатнаша оладилар.

35-модда. Меҳнаткашлар депутатлари шаҳар, шаҳардаги район Советининг сессиясида кўриладиган масалаларни Советнинг ижроия комитети, доимий комиссиялари ва депутатлари киритади.

Шаҳар, шаҳардаги район Совети сессиясининг кун тартибига доир таклифлар шаҳар, район жамоат ташкилотларининг органлари томонидан киритилиши мумкин.

Сессия кун тартибига бирор-бир масала сессияда ҳозир бўлган депутатлар кўпчилик овози билан Совет қабул қилган қарор бўйича киритилади.

36-модда. Меҳнаткашлар депутатлари шаҳар, шаҳардаги район Советининг сессиясида Совет қарамоғига кирадиган ҳар қандай масала кўриб чиқилиши ва ҳал этилиши мумкин, бунда қуйидаги масалалар фақат сессиялардагина кўрилиши ва ҳал этилиши шарт;

а) депутатларнинг ваколатини тўғри деб топиш; депутатларни ўз шахсий аризаларига мувофиқ, депутатлик ваколатидан озод қилиш;

б) ижроия комитетни сайлаш ва унинг составини ўзгартириш; доимий комиссиялар тузиш, сайлаш ва уларнинг составини ўзгартириш;

в) ижроия комитетнинг ва доимий комиссияларнинг иши тўғрисидаги ҳисоботлар;

г) шаҳар, шаҳардаги район Совети ижрокомининг ҳамда унинг бўлимлари ва бошқармаларининг структура ва штатларини тасдиқлаш;

д) ижроия комитет бўлимлари ва бошқармаларини тузиш, уларнинг раҳбарларини тасдиқлаш ва вазифасидан озод қилиш;

е) шаҳар, район халқ контроли комитетини тузиш, унинг составини тасдиқлаш, халқ контроли комитети раисини тайинлаш ва уни вазифасидан озод қилиш;

ж) ижроия комитет ҳузуридаги маъмурий ва кузатув комиссияларини, вояга етмаганлар иши билан шуғулланувчи комиссияларни тузиш;

з) шаҳар судини сайлаш, район (шаҳар) халқ суди раисини тасдиқлаш;

и) шаҳар, район хўжалигини ривожлантириш ва социал-маданий қурилишнинг йиғма перспектив ва йиллик планларини тасдиқлаш;

к) сайловчилар наказларини бажаришга доир тадбирлар планларини тасдиқлаш;

л) депутатларнинг сўровлари юзасидан қарорлар қабул қилиш;

м) шаҳар, район бюджетини ва унинг ижроси тўғрисидаги ҳисоботни тасдиқлаш;

н) шаҳар, шаҳардаги район бюджетини бажариш даврида қўшимча равишда олинган даромадларни, шунингдек даромадларнинг ошириб бажарилиши ёки харажатлар тежалганлиги натижасида йил охирига келиб даромадларнинг харажатлардан ортиб қолган суммасини сарфлаш тўғрисида ижроия комитет чиқарган қарорларни тасдиқлаш;

о) шаҳарнинг бош плани лойиҳасини ва шаҳар атрофи зонасини планлаш лойиҳасини қараб чиқиш ва уларни тегишли юқори давлат бошқарув органлари тасдиғига тақдим этиш масалалари.

37-модда. Меҳнаткашлар депутатлари шаҳар, шаҳардаги район Советининг қарорлари очиқ овозга қўйиш йўли билан, Советнинг жами депутатлари оддий кўпчилигининг берган овози билан қабул қилинади ҳамда Совет ижроия комитетининг раиси ва секретари томонидан имзоланади.

Шаҳар, шаҳардаги район Советининг ижроия комитет составини сайлаш ёки ўзгартириш тўғрисидаги қарорлари Совет сессиясининг раиси ва секретари томонидан имзоланади.

38-модда. Меҳнаткашлар депутатлари шаҳар, шаҳардаги район Советининг қарорлари Советнинг ижроия комитети томонидан манфаатдор ташкилотлар, мансабдор шахслар ва гражданларга кўпи билан етти кунлик муддатда маълум қилинади.

Шаҳар, шаҳардаги район Советининг қарорларида шаҳар, район территориясида жойлашган ва юқори органларга бўйсунган корхоналар, муассасалар ва ташкилотларга тааллуқли таклифлар ҳамда тавсиялар ана шу ташкилотларнинг раҳбарлари томонидан қараб чиқилиши ва қараб чиқиш натижалари кўпи билан ўн кунлик муддатда Советга маълум қилиниши лозим.

39-модда. Меҳнаткашлар депутатлари шаҳар (область ва районга бўйсунган шаҳар) Советининг қарорлари, шунингдек шаҳардаги район Советининг қарорлари меҳнаткашлар депутатларининг юқори Совети томонидан бекор қилиниши ва юқори Советнинг ижроия комитети томонидан тўхтатилиши мумкин.

Қорақалпоғистон АССРда республикага бўйсунувчи меҳнаткашлар депутатлари шаҳар Советининг қарорларини, агар улар Қонунга мувофиқ бўлмаса, Қорақалпоғистон АССР Олий Совети Президиуми бекор қилиши ва Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети тўхтатиб қўйиши мумкин.

Меҳнаткашлар депутатлари Тошкент шаҳар Советининг қарорлари Қонунга мувофиқ бўлмаса, улар Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми томонидан бекор қилиниши ҳамда Ўзбекистон ССР Министрлар Совети томонидан тўхтатилиши мумкин.

2. МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ШАҲАР, ШАҲАРДАГИ РАЙОН СОВЕТИНИНГ ИЖРОИЯ КОМИТЕТИ

40-модда. Меҳнаткашлар депутатлари шаҳар, шаҳардаги район Советининг ижроия комитети Советнинг ижрочи ва фармойишчи органи бўлиб, депутатлар орасидан: Совет ижроия комитетининг раиси, раис ўринбосарлари, секретари ва 5-9 аъзосидан иборат составда сайланади.

Шаҳар, шаҳардаги район Совети ижроия комитетининг сон составини тегишли тарзда шаҳар, шаҳардаги район Совети томонидан белгиланади.

41-модда. Меҳнаткашлар депутатлари шаҳар (область, районга бўйсунган шаҳар) Советининг ва шаҳардаги район Советининг ижроия комитети уни сайлаган Совет олдида, шунингдек меҳнаткашлар депутатлари юқори Советининг ижроия комитети олдида бевосита ҳисобдордир.

Қорақалпоғистон АССРда республикага бўйсунувчи шаҳар меҳнаткашлар депутатлари Совети ижроия комитети уни сайлаган Советга, шунингдек Қорақалпоғистон АССР Министрлар Советига бевосита ҳисобдордир.

Меҳнаткашлар депутатлари Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети уни сайлаган Совет олдида, шунингдек Ўзбекистон ССР Министрлар Совети олдида бевосита ҳисобдордир.

42-модда. Меҳнаткашлар депутатлари шаҳар, шаҳардаги район Советининг ижроия комитети шаҳар Советининг, шаҳардаги район Советининг ҳамда юқори давлат ҳокимияти органлари ва давлат бошқарув органларининг қарорлари асосида шаҳар, район территориясидаги давлат, хўжалик ва социал-маданий қурилишга раҳбарлик қилади.

Шаҳар, шаҳардаги район Советининг ижроия комитети Совет қарамоғига киритилган масалаларни қараб чиқади ва ҳал қилади, фақат Совет сессияларидагина кўриладиган ва ҳал қилинадиган масалалар бундан мустаснодир.

43-модда. Меҳнаткашлар депутатлари шаҳар, шаҳардаги район Совети ижроия комитетининг мажлислари заруратига қараб, лекин камида бир ойда 2 марта чақирилади.

(Давоми 5-бетда).

ЎЗБЕКИСТОН ССР МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ШАҲАР, ШАҲАРДАГИ РАЙОН СОВЕТИ ТЎҒРИСИДА

(Боши 3, 4-бетларда).

Ижроия комитетнинг мажлислари ижроия комитет составининг камида ярми ҳозир бўлганда ваколатли ҳисобланади.

Меҳнаткашлар депутатлари шаҳар, шаҳардаги район Совети ижроия комитетининг мажлисларида маслаҳат овози ҳуқуқи билан шаҳар, шаҳардаги район Совети доимий комиссияларининг раислари ва Советнинг депутатлари, бўлим ва бошқармаларнинг ижроия комитет составига кирмаган раҳбарлари, шунингдек манфаатдор ташкилотлар, корхоналар, муассасалар ва ташаббускор жамият органларининг мажлисга таклиф этилган вакиллари қатнаша оладилар.

44-модда. Меҳнаткашлар депутатлари шаҳар, шаҳардаги район Советининг ижроия комитети Совет сессияларини чақиради ва уларга тайёргарлик кўришни таъминлайди, Советнинг энг муҳим масалалар юзасидан қарор лойиҳалари аҳоли орасида дастлаб муҳокама қилинишини уюштиради.

45-модда. Меҳнаткашлар депутатлари шаҳар, шаҳардаги район Советининг ижроия комитети Совет сессиялари ўртасидаги даврда Советнинг доимий комиссиялари ишини уйғунлаштиради, шу комиссияларни Совет сессияларида ҳамда ижроия комитет мажлисларида муҳокама қилинадиган масалаларни тайёрлашга жалб қилади, комиссиялар томонидан киритилган таклифларни кўриб чиқади.

46-модда. Меҳнаткашлар депутатлари шаҳар, шаҳардаги район Советининг ижроия комитети:

а) доимий комиссияларни юқори давлат ҳокимияти органлари ва давлат бошқарув органлари чиқарган қарорлар билан, Совет ва унинг ижроия комитетининг иш планлари, навбатдаги вазифалари билан таништиради;

б) доимий комиссияларнинг аъзолари билан семинарлар ўтказади, комиссияларнинг энг яхши иш формалари ва методларини ўрганади, умумлаштиради ва кенг ёяди;

в) муҳокама қилинадиган масала иш фаолиятига тааллуқли бўлган доимий комиссияларнинг раисларини ижроия комитет мажлисига чақиради,

г) доимий комиссияларга ташкилий-техникавий хизмат кўрсатишни ва уларнинг ишга оид ҳужжатларини сақлашни таъминлайди.

47-модда. Меҳнаткашлар депутатлари шаҳар шаҳардаги район Советининг ижроия комитети ўз депутатлик вазифаларини бажаришда, сайловчилар олдида ҳисоб беришда ва бунга тайёргарлик кўришда депутатларга зарур бўлган ёрдамни кўрсатади, Советнинг қарорлари қандай бажарилаётганлиги тўғрисида, Совет сессияларида депутатлар томонидан айтилган танқидий мулоҳазалар ва таклифлар юзасидан кўрилган чоралар тўғрисида депутатларга ахборот беради.

48-модда. Меҳнаткашлар депутатлари шаҳар, шаҳардаги район Советининг ижроия комитети шаҳар, район хўжалигини ривожлантириш ва социал-маданий қурилишнинг йиғма перспектив ва йиллик планларини, шаҳар, районнинг бюджетини ва бюджетнинг бажарилиши ҳақидаги ҳисоботни Советнинг тасдиғига тақдим этади.

49-модда. Меҳнаткашлар депутатлари шаҳар, шаҳардаги район Советининг ижроия комитети сайловчилар наказларини бажариш юзасидан тадбирлар планини Совет тасдиғига тақдим қилади ва шу планларнинг бажарилишини ташкил этади, наказлар қандай бажарилаётганлиги ҳақида депутатлар ва аҳолига ахборот бериб туради.

50-модда. Шаҳар, шаҳардаги район Совети ижроия комитети, унинг бўлимлари ва бошқармаларининг структураси ва штатлари Ўзбекистон ССРда қабул қилинган нормаларга ва мазкур ижроком учун белгиланган маъмурий-бошқарув ходимлари сонига қараб тузилади. Штатлар иш ҳақи фонди чегарасида белгиланган тартибда тайинланади.

Меҳнаткашлар депутатлари шаҳар, шаҳардаги район Советининг ижроия комитети белгиланган типовой штатлар асосида меҳнаткашлар депутатлари қишлоқ ва посёлка Советлари ижроия комитетларининг штатларини тасдиқлайди.

51-модда. Меҳнаткашлар депутатлари шаҳар, шаҳардаги район Советининг ижроия комитети ўз бўлимлари ва бошқармаларига, шаҳар, районга бўйсунувчи корхоналар, муассасалар ва ташкилотларга раҳбарлик қилади; Советнинг сессиялари ўртасидаги даврда ижроия комитет бўлимлари ва бошқармаларининг раҳбарлари вазифасини бажарувчиларни тайинлайди ва уларни вазифасидан четлаштиради ҳамда шу тўғридаги қарорларни навбатдаги сессия тасдиғига киритади.

Шаҳар, шаҳардаги район Советининг ижроия комитети ўз бўлимлари ва бошқармаларининг бошқа раҳбар ходимларини, шаҳарга, районга бўйсунувчи корхоналар, муассасалар ва ташкилотларнинг раҳбарларини (Совет ижроия комитети томонидан юқори давлат бошқарув органи билан келишиб тасдиқланадиган /лавозимлар рўйхатига мувофиқ) тайинлайди ва вазифасидан озод қилади.

Шаҳар, шаҳардаги район Советининг ижроия комитети ўз бўлимлари ва бошқармалари ихтиёрига берилган масалаларни ўзи бевосита қараб чиқиши мумкин.

52-модда. Юқори органларга бўйсунган ҳамда шаҳар, район территориясида жойлашиб, мазкур шаҳар, районнинг аҳолисига хизмат кўрсатишда муҳим аҳамиятга эга бўлган савдо, умумий овқатланиш ва маиший хизмат кўрсатиш корхоналари ҳамда ташкилотларининг, уй-жой ва коммунал хўжалик органларининг соғлиқни сақлаш, социал-таъминот, маданият ташкилотлари ва муассасаларининг раҳбарлари фақат меҳнаткашлар депутатлари тегишли шаҳар, шаҳардаги район Советининг ижроия комитети билан келишиб туриб тайинланади ва вазифасидан озод қилинади.

53-модда. Меҳнаткашлар депутатлари шаҳар, шаҳардаги район Совети ижроия комитетининг қарорлари ижроия комитет жами составининг оддий кўпчилик овози билан қабул қилинади ҳамда Совет ижроия комитетининг раиси ва секретари томонидан имзоланади.

Шаҳар, шаҳардаги район Совети ижроия комитетининг фармойишларини Совет ижроия комитетининг раиси имзолайди.

54-модда. Меҳнаткашлар депутатлари шаҳар (область ва районга бўйсунувчи шаҳар) ва шаҳардаги район Совети ижроия комитетининг қарорлари ва фармойишлари меҳнаткашлар депутатлари тегишли шаҳар, район Совети томонидан ҳамда юқори Советнинг ижроия комитети томонидан бекор қилиниши мумкин.

Қорақалпоғистон АССРда республикага бўйсунувчи шаҳар Совети ижроия комитетининг қарор ва фармойишларини меҳнаткашлар депутатлари шаҳар Совети ва Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети бекор қилиши мумкин.

Меҳнаткашлар депутатлари Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетининг қарорлари ва фармойишлари меҳнаткашлар депутатлари шаҳар Совети томонидан ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети томонидан бекор қилиниши мумкин.

55-модда. Меҳнаткашлар депутатлари шаҳар, шаҳардаги район Советининг ижроия комитети уни сайлаб қўйган Совет олдида, шунингдек, корхоналар, муассасалар, ташкилотларда ҳамда гражданлар истиқомат қиладиган жойларда меҳнаткашларнинг йиғилишларида ўз ишидан камида йилига бир марта ҳисоб беради.

56-модда. Меҳнаткашлар депутатлари шаҳар, шаҳардаги район Советининг ваколат муддати тугаганидан сўнг Советнинг ижроия комитети янгидан сайланган меҳнаткашлар депутатлари шаҳар, шаҳардаги район Совети томонидан янги ижроия комитет тузилганига қадар ўз ваколатларини сақлайди.

57-модда. Меҳнаткашлар депутатлари шаҳар, шаҳардаги район Советининг ижроия комитети, қонунга мувофиқ, Совет территориясида СССР Олий Советига, Ўзбекистон ССР Олий Советига, Қорақалпоғистон АССР территориясида эса — Қорақалпоғистон АССР Олий Советига ҳам, шунингдек меҳнаткашлар депутатлари маҳаллий Советларига, район (шаҳар) халқ судларига сайловлар ўтказишга тайёргарлик юзасидан зарур чора-тадбирларни амалга оширади.

58-модда. Меҳнаткашлар депутатлари шаҳар, шаҳардаги район Совети ижроия комитетининг бўлимлари ва бошқармалари Ўзбекистон ССР қонунларига мувофиқ равишда, Қорақалпоғистон АССРда эса — шунингдек Қорақалпоғистон АССР қонунларига мувофиқ равишда тузилади ҳамда бюджет ёки хўжалик ҳисобида туради.

Шаҳар, шаҳардаги район Советлари ижроия комитетлари бўлимлари ва бошқармаларининг компетенцияси Ўзбекистон ССР Министрлар Совети томонидан, Қорақалпоғистон АССРда эса — Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети томонидан тасдиқланадиган Низомлар билан белгиланади.

59-модда. Меҳнаткашлар депутатлари шаҳар, шаҳардаги район Совети ижроия комитетининг бўлимлари ва бошқармалари ўз фаолиятида шаҳар, шаҳардаги район Советига ва унинг ижроия комитетига, шунингдек давлат бошқарувининг тегишли юқори тармоқ органига бўйсунади.

60-модда. Меҳнаткашлар депутатлари шаҳар, шаҳардаги район Совети ижроия комитети бўлимлари ва бошқармаларининг раҳбарлари, шаҳар, район, шаҳардаги район Совети, унинг ижроия комитетининг қарорлари ва фармойишлари асосида, шунингдек юқори давлат ҳокимияти органлари ва давлат бошқарув органларининг актлари асосида ҳамда уларни ижро этиш юзасидан бўлим ва бошқармаларнинг компетенциялари доирасида буйруқлар чиқаради.

61-Модда. Меҳнаткашлар депутатлари шаҳар, шаҳардаги район Совети ижроия комитетининг бўлимлари ва бошқармалари Совет ва унинг ижроия комитети олдида, шунингдек, корхоналар, муассасалар ва ташкилотларда, гражданлар истиқомат қиладиган жойларда меҳнаткашларнинг йиғилишларида ўз ишларидан ҳисоб бериб турадилар.

62-модда. Меҳнаткашлар депутатлари шаҳар, шаҳардаги район Советининг ижроия комитети шаҳар, шаҳардаги район Совети томонидан ижроия комитет ҳузурида тузиладиган маъмурий ва кузатув комиссиялари ҳамда вояга етмаганлар иши билан шуғулланувчи комиссиялар фаолиятига раҳбарлик ва контроллик қилади. Мазкур комиссияларнинг компетенцияси Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми томонидан, Қорақалпоғистон АССРда эса — Қорақалпоғистон АССР Олий Совети Президиуми томонидан тасдиқланадиган Низомлар билан белгиланади.

Шаҳар, шаҳардаги район Совети ижроия комитети ўз фаолиятига доир масалалар юзасидан бошқа комиссиялар туза олади, уларнинг вазифалари комиссияларни тузиш пайтида белгиланади.

Шаҳар, шаҳардаги район Совети ўз ижроия комитети ҳузурида ССР Иттифоқи, Ўзбекистон ССР, қонунларида, Қорақалпоғистон АССРда эса — шунингдек Қорақалпоғистон АССР қонунларида зарурати белгиланган бошқа комиссияларни ҳам тузиши мумкин.

3. МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ШАҲАР, ШАҲАРДАГИ РАЙОН СОВЕТИНИНГ ДОИМИЙ КОМИССИЯЛАРИ

63-модда. Меҳнаткашлар депутатлари шаҳар, шаҳардаги район Совети ўз қарамоғига кирадиган масалаларни дастлаб кўриб чиқиш ва тайёрлаш учун, Совет қарорларининг амалга оширилишига актив ёрдамлашиш мақсадида ўз ваколати муддатига доимий комиссиялар тузади.

64-модда. Меҳнаткашлар депутатлари шаҳар, шаҳардаги район Совети доимий комиссияларининг асосий вазифалари қуйидагилардан иборат:

шаҳар, шаҳардаги район Советида ва унинг ижроия комитетида кўриладиган таклифларни ишлаб чиқиш;

шаҳар, шаҳардаги район Совети ва унинг ижроия комитети қарамоғига киритилган масалалар юзасидан хулосалар тайёрлаш;

шаҳар, шаҳардаги район Совети, унинг ижроия комитети қарорларини ва юқори давлат органлари қарорларини амалга ошириш соҳасидаги ташкилий ишларда иштирок этиш;

шаҳар, шаҳардаги район Совети ижроия комитети бўлимлари ва бошқармаларининг, корхоналар, муассасалар ва ташкилотларнинг шаҳар, шаҳардаги район Совети, унинг ижроия комитети қарорларини ҳамда юқори давлат органлари қарорларини амалга ошириш, шунингдек ССР Иттифоқи, Ўзбекистон ССР қонунларига, Қорақалпоғистон АССРда эса — Қорақалпоғистон АССР қонунларига ҳам риоя қилиш соҳасидаги фаолияти устидан контроллик қилиш.

65-модда. Доимий комиссиялар меҳнаткашлар депутатлари шаҳар, шаҳардаги район Совети томонидан тегишли Советнинг депутатлари орасидан комиссия раиси, раис ўринбосари, секретари ва аъзоларидан иборат составда сайланади. Шаҳар, шаҳардаги район Советининг ижроия комитети составига кирган депутатлар доимий комиссиялар составига сайланиши мумкин эмас.

66-модда. Доимий комиссиялар меҳнаткашлар депутатлари шаҳар, шаҳардаги район Совети олдида жавобгар бўлиб, унга ҳисоб берадилар.

67-модда. Меҳнаткашлар депутатлари шаҳар, шаҳардаги район Совети мандат комиссиясини, план-бюджет комиссиясини, социалистик қонунчилик ва жамоат тартибини сақлаш комиссиясини, ёшлар масаласи бўйича комиссияни, шунингдек маҳаллий шарт-шароитни назарда тутиб, хўжалик ва социал-маданий қурилиш тармоқлари бўйича доимий комиссияларни тузади.

68-модда. Меҳнаткашлар депутатлари шаҳар, шаҳардаги район Советининг мандат комиссияси:

а) Совет депутатларининг ваколатини текширади ва сайланган депутатларнинг ваколатини тўғри деб топиш ҳақида ёхуд айрим депутатларнинг сайлови натижаларини бекор қилиш тўғрисида ўз таклифларини Совет муҳокамасига тақдим этади;

б) ўрни бўшаб қолган депутатлар ўрнига янги депутатлар сайловини ўтказиш масалалари юзасидан таклифлар тайёрлайди ва шаҳар, шаҳардаги район Советининг ижроия комитетига киритади;

в) депутатнинг дахлсизлиги ҳамда уни чақириб олиш билан боғлиқ бўлган масалалар юзасидан, шунингдек депутатларнинг уларни депутатлик вазифаларидан озод қилиш тўғрисида берган аризалари юзасидан хулосалар беради.

69-модда. Меҳнаткашлар депутатлари шаҳар, шаҳардаги район Советининг план-бюджет комиссияси:

а) ижроия комитет томонидан Совет тасдиғига киритилган шаҳар, район хўжалигини ривожлантириш ҳамда социал-маданий қурилишнинг йиғма перспектив ва йиллик планларини қараб чиқади ҳамда улар юзасидан ўз хулосаларини беради;

б) ижроия комитет томонидан Совет тасдиғига киритилган шаҳар, район бюджетини, унинг бажарилиши тўғрисидаги ҳисоботни қараб чиқади ва улар юзасидан ўз хулосасини беради;

в) шаҳар, район хўжалигини ривожлантириш ва социал-маданий қурилиш планлари, шаҳар, районнинг бюджети ва унинг бажарилиши тўғрисидаги ҳисобот юзасидан Советнинг бошқа доимий комиссияларидан тушган мулоҳазалар ҳамда таклифларни қараб чиқади ва мувофиқлаштиради;

г) хўжаликларнинг ички резервларини ва бюджетнинг қўшимча даромадларини аниқлаш ҳамда давлат маблағларини сарфлашда иқтисодий тежашни кучайтириш соҳасида иш олиб боради;

д) шаҳар, район хўжалигини ривожлантириш ва социал-маданий қурилиш планларининг бажарилиши ҳамда шаҳар, район бюджетининг ижроси устидан контроль қилиб туради;

е) Совет ва унинг ижроия комитети муҳокамасига киритиладиган план ва бюджет-молия соҳасидаги бошқа масалаларни тайёрлашда қатнашади.

70-модда. Меҳнаткашлар депутатлари шаҳар, шаҳардаги район Советининг социалистик қонунчилик ва жамоат тартибини сақлаш комиссияси;

а) шаҳар, район территориясида социалистик қонунчиликни ҳамда жамоат тартибини сақлашни таъминлаш юзасидан тадбирлар ишлаб чиқиш ва уларни амалга оширишда қатнашади;

б) шаҳар Совети қарорларини бузганлик учун маъмурий жавобгарликка тортишни назарда тутувчи қарор лойиҳалари юзасидан хулосалар беради;

в) Совет ижроия комитетининг бўлимлари ва бошқармаларида, корхоналар, муассасалар ва ташкилотларда социалистик қонунчиликка риоя қилинишини текширишда, гражданларнинг таклифлари, ариза ва шикоятларини қараб чиқиш ва гражданларни қабул қилиш ишининг ҳолатини текширишда қатнашади;

г) аҳоли орасида ҳуқуқий пропагандани ташкил қилишда қатнашади.

д) жамоат тартибини сақлаш кўнгилли халқ дружиналарининг ҳамда ўртоқлик судларининг ишига ёрдам беради.

71-модда. Меҳнаткашлар депутатлари шаҳар, шаҳардаги район Советининг ёшлар масаласи бўйича комиссияси:

а) ёшларга тарбия ва таълим бериш, уларга ҳунар ўргатиш, ёшларнинг меҳнати, турмуши, дам олиши, соғлиғини сақлаш, давлат, хўжалик ва социал-маданий қурилишда иштирок этишига тааллуқли масалалар юзасидан қарор лойиҳалари ва бошқа таклифлар тайёрлайди ҳамда уларни Совет ва унинг ижроия комитети муҳокамасига киритади;

б) комиссия қарамоғига кирадиган ва ўзига хулоса бериш учун топширилган масалалар юзасидан Совет ва унинг ижроия комитети қарорлари лойиҳаларини дастлаб кўриб чиқади ва тегишли хулосалар тайёрлайди;

в) шаҳар, район хўжалигини ривожлантириш ва социал-маданий қурилиш планларини, шаҳар, район бюджетини ва унинг бажарилиши тўғрисидаги ҳисоботни дастлаб кўриб чиқишда ўз қарамоғига кирадиган масалалар юзасидан қатнашади.

72-модда. Меҳнаткашлар депутатлари шаҳар, шаҳардаги район Советининг хўжалик ва социал-маданий қурилиш тармоқлари бўйича тузилган доимий комиссиялари:

а) хўжалик ва социал қурилишнинг тегишли тармоқларини ривожлантириш билан боғлиқ бўлган ҳамда Совет ва унинг ижроия комитети муҳокамасига киритиладиган масалаларни тайёрлашда қатнашади;

б) шаҳар хўжалигини, шаҳардаги район хўжалигини ривожлантириш ва социал-маданий қурилиш планларининг тегишли бўлимларини, шаҳар, район бюджети ва унинг бажарилиши тўғрисидаги ҳисоботни дастлаб қараб чиқади, шулар юзасидан ўз мулоҳазалари ва таклифларини киритади;

в) маҳаллий саноат, уй-жой, коммунал хўжалигини ривожлантириш ва ободончилик соҳасида, аҳолига социал-маданий ва маиший хизмат кўрсатишнинг қўшимча резервлари ва имкониятларини аниқлаш юзасидан иш олиб боради, шу масалалар бўйича таклифлар тайёрлайди ҳамда уларни Совет ва унинг ижроия комитети муҳокамасига киритади;

г) ўз ваколатлари доирасида Совет ижроия комитети бўлимлари ва бошқармаларининг, шаҳар, район территориясида жойлашган корхоналар, муассасалар ва ташкилотларнинг ишини текширади, текшириш натижалари юзасидан ўз таклифларини корхоналар, муассасалар ва ташкилотларнинг раҳбарлари қарамоғига топширади, зарур ҳолларда эса Совет ва унинг ижроия комитети муҳокамасига тегишли таклифлар киритади.

73-модда. Меҳнаткашлар депутатлари шаҳар, шаҳардаги район Советининг доимий комиссиялари ўз қарамоғига кирадиган масалалар юзасидан ўз мажлисларида Совет ижроия комитети бўлимлари ва бошқармалари раҳбарларининг, корхоналар, муассасалар ва ташкилотлар раҳбарларининг докладлари ҳамда ахборотларини эшитишга ва уларга тавсия беришга ҳақлидирлар.

Доимий комиссиялар зарур ҳолларда Совет ижроия комитети бўлимлари ва бошқармаларининг раҳбарларидан, шаҳар, район территориясида жойлашган корхоналар, муассасалар ва ташкилотларнинг раҳбарларидан тегишли материаллар ва ҳужжатларни талаб қилиб олишга ҳақлидирлар.

Шаҳар, шаҳардаги район Совети доимий комиссияси берган тавсияларни шаҳар, шаҳардаги район Совети ижроия комитети бўлимлари ва бошқармаларининг раҳбарлари, мазкур шаҳар, шаҳардаги район территориясида жойлашган корхона, муассаса ва ташкилотларнинг раҳбарлари албатта кўриб чиқишлари шарт. Кўриб чиқиш натижалари ёки кўрилган чоралар ҳақида кўпи билан ўн кунлик муддат ичида доимий комиссияларни хабардор қилиш лозим.

74-модда Доимий комиссия ишларини ташкил қилиш комиссия раисига юклатилади. Комиссия раиси комиссия мажлисини чақиради ва бу мажлисни бошқаради, комиссия номидан давлат органлари, жамоат ташкилотлари ва Совет депутатлари билан алоқа боғлайди.

75-модда. Шаҳар, шаҳардаги район Совети доимий комиссиялари ўз ишларини ҳар қайси комиссиянинг ўз мажлисида тасдиқланган планлар асосида олиб боради.

76-модда. Шаҳар, шаҳардаги район Совети доимий комиссияларининг мажлислари заруратга қараб, лекин камида икки ойда бир марта чақирилади ва унда комиссия умумий составининг ярмидан кўпи иштирок этса, ваколатли ҳисобланади.

Шаҳар, шаҳардаги район Совети доимий комиссияларининг мажлисларида ушбу комиссия аъзоси бўлмаган шаҳар, шаҳардаги район Советининг депутатлари, шунингдек манфаатдор корхона, муассаса ва ташкилотларнинг, ташаббускор жамоат органларининг вакиллари, халқ хўжалиги ва маданият мутахассислари маслаҳат овози ҳуқуқи билан қатнаша оладилар.

77-модда. Доимий комиссиялар ўз мажлисларининг протоколларини тузадилар ва унга комиссия раиси билан секретари қўл қўяди.

78-модда. Бир неча доимий комиссияга тааллуқли масалалар уларнинг биргаликда ўтказадиган мажлисларида кўрилади. Биргаликда ўтказилган мажлисларда қабул қилинган хулосалар, таклифлар ва тавсияларга комиссияларнинг раислари қўл қўядилар.

79-модда. Доимий комиссиялардаги ҳамма масалалар оддий кўпчилик овоз билан ҳал қилинади.

80-модда. Комиссия қарорига рози бўлмаган комиссия аъзолари бу масалани муҳокама қилаётган Совет сессиясида ёки ижроия комитет мажлисида ўз таклифларини ёқлаб чиқишлари мумкин.

81-модда. Меҳнаткашлар депутатлари шаҳар, шаҳардаги район Совети мувақкат комиссиялар тузиши мумкин

4. МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ШАҲАР, ШАҲАРДАГИ РАЙОН СОВЕТИНИНГ ДЕПУТАТИ

82-модда. Меҳнаткашлар депутатлари шаҳар, шаҳардаги район Советининг депутатининг ваколати депутат қилиб сайланган кундан бошланади ва янги чақириқ шаҳар, шаҳардаги район Совети сайланган куни тугайди.

83-модда. Меҳнаткашлар депутатлари шаҳар, шаҳардаги район Советининг депутати Совет ишида қатнашиши, унинг топшириқларини бажариши, сайловчилар билан доим алоқада бўлиши, қонунларни тушунтириб туриши, сайловчиларни Совет ҳамда унинг ижроия комитети қабул қилган қарорлар тўғрисида хабардор қилиб туриши, сайловчиларнинг наказлари ва таклифларини амалга ошириш учун астойдил ҳаракат этиши, гражданларни қабул қилиши ҳамда уларнинг таклифлари, ариза ва шикоятларини ҳал этишда ёрдам кўрсатиши шарт.

84-модда. Меҳнаткашлар депутатлари шаҳар, шаҳардаги район Советининг депутати ўз депутатлик фаолияти жараёнида вужудга келадиган масалалар юзасидан Совет, унинг ижроия комитети ва доимий комиссиялари муҳокамасига таклифлар киритиш ҳуқуқига эгадир

85-модда. Меҳнаткашлар депутатлари шаҳар, шаҳардаги район Советининг депутати ёки бир группа депутатлари сессия вақтида ижроия комитетга, унинг бўлимлари ва бошқармалари раҳбарларига, шаҳар, район территориясида жойлашган корхоналар, муассасалар ва ташкилотларнинг раҳбарларига шаҳар, шаҳардаги район Совети компетенциясига тааллуқли бўлган ҳар қандай масала юзасидан сўров билан мурожаат қилиш ҳуқуқига эгадирлар.

Депутат сўров билан мурожаат қилган шаҳар, шаҳардаги район Советининг ижроия комитети, унинг бўлимлари ва бошқармалари, корхоналар, муассасалар ва ташкилотларнинг раҳбарлари Совет сессиясида депутатнинг сўровига жавоб беришлари, жавобни тайёрлаш учун кўпроқ вақт талаб қилинганида эса, Совет белгилаган муддатда жавоб беришлари шарт ва бу ҳақда навбатдаги сессияда албатта маълум қилиниши керак. Шаҳар, район Совети депутатнинг сўровига берилган жавоб юзасидан қарор қабул қилади.

86-модда Меҳнаткашлар депутатлари шаҳар, шаҳардаги район Советининг депутати ўз депутатлик фаолияти билан боғлиқ бўлган масалалар юзасидан шаҳар, район территориясида жойлашган корхоналар, муассасалар ва ташкилотларнинг раҳбарларига мурожаат қилиши мумкин, ўша ташкилотларнинг раҳбарлари ўн кунлик муддатдан кечиктирмай депутатнинг мурожаатига жавоб беришлари шарт.

87-модда. Меҳнаткашлар депутатлари шаҳар, шаҳардаги район Советининг депутати Совет, унинг ижроия комитети ёки доимий комиссиялари топшириғи билан шаҳар, район территориясида жойлашган корхоналар, муассасалар ва ташкилотлар ишини текширишда қатнашади ва текшириш натижалари юзасидан ўз таклифларини киритади

88-модда. Меҳнаткашлар депутатлари шаҳар, шаҳардаги район Советининг депутати Ўзбекистон ССР Конституциясига мувофиқ, Қорақалпоғистон АССРда эса — шунингдек Қорақалпоғистон АССР Конституциясига мувофиқ, ўз ишидан ҳамда Совет ишидан сайловчилар олдида ҳисоб бериб туриши шарт.

Шаҳар, шаҳардаги район Советининг депутати йилига камида икки марта ҳисоб беради. Сайловчилар талабига мувофиқ, депутатнинг ҳисоботи истаган вақтда ўтказилиши мумкин.

89-модда. Меҳнаткашлар депутатлари шаҳар, шаҳардаги район Советининг депутати сессия вақтида, ўзи составига сайланган ижроия комитет мажлиси вақтида ишлаб чиқариш ёки хизмат вазифаларини бажаришдан озод қилинади ва унинг доимий иш жойидаги ўртача иш ҳақи (маоши) сақлаб қолинади.

90-модда. Шаҳар, шаҳардаги район Советининг депутати ўз депутатлик вазифаларини бажараётган вақтда шаҳар транспортида (метро, автобус, трамвай, троллейбусларда) бепул юриш ҳуқуқига эгадир.

91-модда. Шаҳар, шаҳардаги район Совети депутатлари депутатлик группаларига бирлашиш ҳуқуқига эгадирлар.

92-модда. Меҳнаткашлар депутатлари шаҳар, шаҳардаги район Советининг депутати шаҳар, шаҳардаги район Советининг розилигисиз сессиялар ўртасидаги даврда эса унинг ижроия комитети розилигисиз маъмуриятнинг ташаббуси билан корхона, муассаса, ташкилотдаги ишидан бўшатилиши ёки колхоз аъзолигидан чиқарилиши мумкин эмас, шунингдек Совет территориясида жиноий жавобгарликка тортилиши ёки қамоққа олиниши мумкин эмас.

93-модда. Меҳнаткашлар депутатлари шаҳар, шаҳардаги район Советининг сайловчилар ишончини оқламаган депутати истаган вақтда кўпчилик сайловчиларнинг қарори билан қонунда белгиланган тартибда депутатликдан чақириб олиниши мумкин.

94-модда. Меҳнаткашлар депутатлари шаҳар, шаҳардаги район Советининг депутати ўз доимий яшаш жойини ўзгартириб, шаҳар доирасидан бошқа ерга кўчиб кетса ёки бошқа сабабларга кўра ўз сайлов округида депутатлик бурчларини бажара олмаса, депутатлик ваколатини ўзидан соқит қилиш тўғрисида шаҳар, шаҳардаги район Советига ариза билан мурожаат қилади. Шаҳар, шаҳардаги район Совети навбатдаги сессияда депутатнинг аризасини қараб чиқади ва шу тўғрида қарор қабул қилиб уни мазкур округнинг сайловчиларига билдиради.

95-модда. Депутат сайловчилар талабига мувофиқ депутатликдан чақириб олинган ҳолда, шунингдек депутат ўз ваколатидан озод қилинганлиги тўғрисида Советнинг қарори чиқарилган тақдирда, меҳнаткашлар депутатлари шаҳар, шаҳардаги район Совети депутатининг ваколати муддатидан илгари тугайди.

96 модда. Депутат меҳнаткашлар депутатлари шаҳар, шаҳардаги район Совети составидан чиқиб кетган тақдирда, Советнинг ижроия комитети депутат чиқиб кетган пайтдан бошлаб камида икки ойлик муддат ичида тегишли сайлов округида янги депутат сайловини белгилайди.

5 МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ШАҲАР, ШАҲАРДАГИ РАЙОН СОВЕТИ ИШИДА АҲОЛИНИНГ ИШТИРОКИ

97-модда. Меҳнаткашлар депутатлари шаҳар, шаҳардаги район Совети маҳаллий ва умумдавлат аҳамиятига эга бўлган масалаларни ҳал этишда гражданларнинг кенг иштирок қилишини таъминлайди.

98-модда. Меҳнаткашлар депутатлари шаҳар, шаҳардаги район Совети ўз фаолияти тўғрисида, доимий комиссиялар, ижроия комитет, унинг бўлимлари ва бошқармалари иши тўғрисида Совет депутатларининг, ижроия комитет, унинг бўлимлари ва бошқармалари ходимларининг меҳнаткашлар олдида мунтазам ахборот бериши йўли билан, шунингдек матбуот, радио ва телевидение орқали аҳолини хабардор қилиб туришни таъминлайди:

Шаҳар, шаҳардаги район Совети шаҳар, райондаги давлат, хўжалик ва социал-маданий қурилишнинг энг муҳим масалаларини корхоналарда, муассасалар ва ташкилотларда, шунингдек гражданлар истиқомат қиладиган жойларда меҳнаткашларнинг йиғилишлари муҳокамасига қўяди.

99-модда. Меҳнаткашлар депутатлари шаҳар, шаҳардаги район Совети шаҳардаги кўнгилли жамиятлар фаолиятини йўлга солиб туради ва аҳолининг ташаббускор жамоат органлари ишига раҳбарлик қилади.

V БОБ. ЯКУНЛОВЧИ ҚОИДА

100-модда. Меҳнаткашлар депутатлари шаҳар, шаҳардаги район Совети ушбу Қонунда назарда тутилган масалалардан ташқари, ССР Иттифоқи ва Ўзбекистон ССР қонунлари билан, Қорақалпоғистон АССРда эса — шунингдек Қорақалпоғистон АССР қонунлари билан ўз қарамоғига киритилган давлат, хўжалик ва социал-маданий қурилишга доир бошқа масалаларни ҳам ҳал қилиши мумкин.

101-модда. Меҳнаткашлар депутатлари шаҳар Совети посёлкаларни ривожлантиришнинг асосий план кўрсаткичларини тасдиқлайди, посёлка Советлари бюджетларининг жами даромадлар ва жами харажатлар суммасини, ана шу бюджетлар юзасидан касса оборотидаги нақд пул миқдорини белгилайди, посёлка бюджетларига давлат солиқлари ва даромадларидан ажратмалар миқдорини тасдиқлайди, шаҳар, район бюджетини шаҳар ва район бюджетлари билан посёлка бюджетлари ўртасида чегаралаб беради, шунингдек Ўзбекистон ССРнинг меҳнаткашлар депутатлари район Совети тўғрисидаги Қонунида, Қорақалпоғистон АССРда эса — шунингдек Қорақалпоғистон АССРнинг меҳнаткашлар депутатлари район Совети тўғрисидаги Қонунида посёлка Советларига нисбатан назарда тутилган бошқа ҳуқуқлар ва бурчларни адо этади.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг
Раиси Н. МАТЧОНОВ.
Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг
Секретари Ҳ. ПУЛАТОВА.

1971 йил 16 июль, Тошкент шаҳри.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ ҚАРОРИ

ЎЗБЕКИСТОН ССР МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ РАЙОН СОВЕТИ ТЎҒРИСИДАГИ ЎЗБЕКИСТОН ССР ҚОНУНИНИ ВА ЎЗБЕКИСТОН ССР МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ШАҲАР, ШАҲАРДАГИ РАЙОН СОВЕТИ ТЎҒРИСИДАГИ ЎЗБЕКИСТОН ССР ҚОНУНИНИ АМАЛГА КИРИТИШ ТАРТИБИ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон ССР меҳнаткашлар депутатлари район Совети тўғрисида Ўзбекистон ССР Қонуни ва Ўзбекистон ССР меҳнаткашлар депутатлари шаҳар, шаҳардаги район Совети тўғрисида Ўзбекистон ССР Қонуни қабул қилиниши муносабати билан Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси Олий Совети қ а р о р қ и л а д и:

1. Ўзбекистон ССР меҳнаткашлар депутатлари район ва шаҳар, шаҳардаги район Советлари тўғрисидаги Ўзбекистон ССР Қонунлари қабул қилинган кундан, яъни 1971 йил 16 июлдан бошлаб амалга киритилсин.

2. Ўзбекистон ССР Олий Совети томонидан 1958 йил 18 январда тасдиқланган Ўзбекистон ССР меҳнаткашлар депутатлари район Совети тўғрисидаги Низом ҳамда Ўзбекистон ССР Олий Совети томонидан 1959 йил 6 январда тасдиқланган Ўзбекистон ССР меҳнаткашлар депутатлари шаҳар Совети тўғрисидаги Низом ўз кучини йўқотган деб ҳисоблансин.

3. Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумига Ўзбекистон ССРнинг амалдаги қонун актларини Ўзбекистон ССР меҳнаткашлар депутатлари район ва шаҳар, шаҳардаги район Советлари тўғрисида қабул қилинган Ўзбекистон ССР Қонунлари билан мувофиқлаштириш вазифаси топширилсин.

4. Ўзбекистон ССР Министрлар Советига ҳукумат қарорларини Ўзбекистон ССР меҳнаткашлар депутатлари район ва шаҳар, шаҳардаги район Советлари тўғрисидаги Ўзбекистон ССР Қонунларига мувофиқлаштириш вазифаси топширилсин.

5. Белгилаб қўйилсинки, Ўзбекистон ССРнинг амалдаги қонунлари Ўзбекистон ССР меҳнаткашлар депутатлари район ва шаҳар, шаҳардаги район Советлари тўғрисидаги Ўзбекистон ССР Қонунларига мувофиқлаштирилгунга қадар, меҳнаткашлар депутатлари район ва шаҳар, шаҳардаги район Советларининг фаолиятини тартибга солувчи актлар шу Қонунларга зид бўлмаганликларидан қўлланаверадилар.

6. Қорақалпоғистон АССР Олий Совети Президиумига Ўзбекистон ССР меҳнаткашлар депутатлари район Совети ва Ўзбекистон ССР меҳнаткашлар депутатлари шаҳар, шаҳардаги район Совети тўғрисидаги Ўзбекистон ССР Қонунларига мувофиқ равишда, маҳаллий шароитни ҳисобга олган ҳолда Қорақалпоғистон АССРнинг тегишли Қонунлари лойиҳаларини ишлаб чиқиш ва автоном республика Олий Совети муҳокамасига киритиш тавсия этилсин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг
Раиси Н. МАТЧОНОВ.
Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг
Секретари Ҳ. ПУЛАТОВА.

1971 йил 16 июль, Тошкент шаҳри.

ҚАЙДАСИЗ, ҚУРОЛДОШЛАР

Республика ҳарбий комиссариати ҳозир Ўзбекистон территориясида яшовчи 234-ўқчи Ярославль дивизиясининг собиқ жангчиларига мурожаат қилади. Ушбу дивизия ҳақида хабар беришингизни, немис-фашист босқинчиларига қарши кураш шу дивизия составида иштирокингиз тўғрисида ёзишингизни ва бу материалларни қуйидаги адрес бўйича юборишингизни илтимос қилади: Тошкент-31, Сапёрная кўчаси, 2-уй, Республика ҳарбий комиссариати Н. Балуевга.

ИШЧИЛАР СИНФИГА БАҒИШЛАНГАН ЭНГ ЯХШИ АСАРЛАР КОНКУРСИ

Республика касаба союзлари совети билан Ўзбекистон ёзувчилар союзи Ўзбекистон ишчилар синфига бағишланган энг яхши ҳикоя, очерк, шеърлар туркуми учун очиқ конкурс эълон қилди. Унинг асосий вазифаси — ишчи образини адабий асарларда ҳар томонлама гавдалантириб беришдан, ишчилар синфининг қаҳрамонона йўлини тасвирлашдан, совет меҳнаткашларининг сахий қалбини, фикр-ўйлари ва ишларини кўрсатиб беришдан иборат.

Конкурс тўғрисидаги низом, унда қатнашиш шартлари тасдиқланди.

(ЎзТАГ).

Қорақалпоғистон АССР. Амударё бўйлаб Нукус — Хўжайли ўртасида қатнайдиган «Муса Жалил» теплоходи қисқа муддат ичида 40 минг километрдан ортиқ йўл босди. Суратда: «Муса Жалил» теплоходи навбатдаги рейсда.

В. Шевцов фотоси. (ЎзТАГ).

МИЛЛИОНЛАР МУСОБАҚАСИ

ДАСТЛАБКИ МЕДАЛЛАР

Штатсиз мухбиримиз М. Бобохонов Москвадан хабар қилади.

Уз кўлами ва спорт турларининг кўплиги жиҳатидан олимпиада ўйинларига тенглашадиган мусобақалар — спартакиада байроғи тантанавор ҳилпираган кундан бошлаб медаль ва очколар учун кураш кундан-кун тус олди. Шу кунлар Ватанимиз пойтахти Москва спорт майдонига айланди.

Шанба-якшанба кунги мусобақаларда спартакиадачиларнинг яна бир ғолиби майдонга келди. Пермлик Геннадий Четин уч курашда 375 килограммлик натижага эришиб, янги жаҳон рекордини ўрнатишга муваффақ бўлди. Шу кунгача оғир атлетикачилар орасида бу шарафли ном венгриялик Имре Фельдига насиб этиб турган эди. Қизиғи шундаки, Имренинг ютуғи Европа биринчилиги ва жаҳон чемпионатида ортда қолдирилган бўлиб, бизни спартакиада мусобақасида бор-йўғи 2,5 килограмм ўзиш билан эришилди.

Бугунги кунда мусобақалар спортнинг 9 тури бўйича давом этмоқда. Шундай кураш майдонларида республикамиз шарафини ҳимоя қилаётган спортчиларимиз ҳам умумий ҳиссаларини қўшишга ҳаракат қилмоқдалар. Спорт гимнастикаси бўйича беллашувларда куч синашган қизларимиз умумкоманда ҳисобида 286,05 очко тўплаб, биринчи саккизликка киришди. Енгил атлетикачилар Воронеж шаҳрида ўтказилган мусобақаларда 4х100 метрлик эстафетада 42,2 очко тўплаган ўсмирлар командаси олтинчи бўлди. Ядро улоқтиришда ҳам янги натижалар қўлга киритилди. Спортнинг бу турида енгил атлетикачимиз Умаиес ядрони 14 метру 41 сантиметрга иргитиб саккизинчи ўринни олди.

Мусобақалар кескин тус олган сари спартакиада штабида сақланаётган 1045 та медаль (320 таси олтин) камайиб бораверди. Бу медаллардан қўлга киритиш бизнинг спортчиларга ҳам насиб этди. Оғир атлетикачи Эркин Каримов жами 125 килограммли кўрсаткичга эришиб, учинчи ўринни эгаллади. Унинг бу натижаси бронза медалига лойиқ топилди. Бронза бўлса ҳам ҳамшаҳримизнинг бу медали спартакиадада эришилган дастлабки муносиб ютуқ бўлиб қолди. Эркин командамизга қимматли 7 очко келтирди.

Классик кураш бўйича республикамиз спорти фахри ҳисобланувчи тошкентлик полвон Рустам Казанов биринчи бўлиб медаль эгаси бўлди. Спартакиада беллашувларида биринчи ўринни грузин курашчиси Мегрвишвили қўлга киритди. Бухоролик яна бир курашчи Аббос Шодиевнинг рақиблари ҳам кучли эди. Шунингдек, спорт мастерлари тошкентлик А. Абдуллин, М. Ли олтинчи ва еттинчи ўринлар билан умумҳисобга 5 та очко қўшишди.

Медаллар учун кураш тобора авжига чиқмоқда. Кечадан бошлаб волейбол, енгил атлетикачиларимиз ҳам мусобақалашишга киришдилар. Энди умумҳисобда республикамизнинг очколари «халтаси» яна ҳам тўлишига умид этамиз.

Редактор ўринбосари Х. ЕДГОРОВ.

Планетамизда

ТЕЛЕТАЙП ХАБАРЛАРИ

◆ ДЕҲЛИ. ПТИ агентлигининг мамлакатнинг чегара районларидан олинган маълумотларга асосланиб хабар беришича, Ҳиндистонга Шарқий Покистондан кўчиб келган кишилар сони 6 миллион 833 минг кишига етди. Қочоқларнинг кўпчилиги — 5 миллион 225 минг кишидан ҳам кўпроғи Ғарбий Бенгалия штатида жойлашган. Ғарбий Бенгалия, Ассам ва Трипура каби чегарадаги штатларнинг ички районларида, шунингдек Биҳар, Мадҳья Прадеш ва Уттар Прадеш штатларидаги махсус курилган лагерларда 173 мингга яқин киши яшамоқда.

Ҳиндистон марказий ҳукумати қочоқларни чегара районларидан мамлакатнинг ички штатларига кўчиришни давом эттирмоқда.

◆ ДЕҲЛИ. Ҳиндистондаги энг катта дарёлардан бири — Брахмапутра қаттиқ ёғингарчилик натижасида тошиб кетди. ПТИ агентлигининг хабар беришича, Шимолий Ҳиндистондаги Ассам штатининг кўпгина районларида шу йўлларни сув босган, темир йўл алоқаси узилган. Брахмапутра дарёси тошиб шоли ва жут экилган жуда кўп ерларни сув остида қолдирди. Минг-минглаб кишилар бошпанасиз қолдилар. Шу штатнинг хукумати тошқиндан зарар кўрган аҳолига ёрдам бермоқда.

◆ БОГОТА. Бир неча кундан бери давом этаётган кучли ёғингарчилик туфайли Колумбиянинг ғарбий-жанубида қаттиқ сел натижасида 60 киши халок бўлиб, 50 киши бошпанасиз қолди.

Маълумотларга кўра тошқин натижасида 3 миллион доллар зарар кўрилган. Колумбия ҳукумати зарар кўрган районларга ёрдам бериш учун шошилинч чоралар кўрмоқда.

(ТАСС).

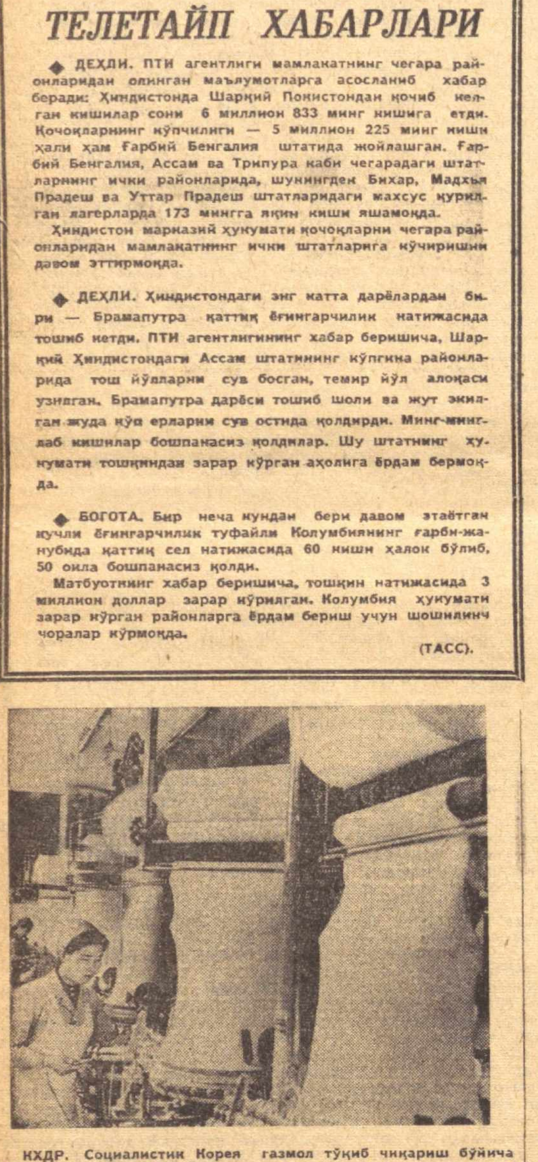

КХДР. Социалистик Корея газмол тўқиб чиқариш бўйича Осиёнинг кўпгина мамлакатларидан олдинда бормоқда. Совет Иттифоқининг ёрдами билан қурилган биргина Пхеньян тўқимачилик комбинатининг ўзи йилига 100 миллион метрдан зиёд турли газмоллар тўқиб чиқаради. Суратда: тринотаж машинаси ишчиларидан бири.

ЦТАК-ТАСС фотоси.

20 июль — Вьетнам билан халқаро бирдамлик куни

ТАСЛИМ БЎЛМАЙДИГАН ХАЛҚ

Вьетнам тўғрисида шуни айтиш мумкинки, у барча жаҳоннинг озод қилинган... бошидан кечирган бўлса ҳам, лекин таслим бўлмади. Хитой боғдихонлари асрлар давомида уни эзиб келдилар. Уларнинг ўрнини француз мустамлакачилари эгалладилар. Иккинчи жаҳон уруши йилларида бу мамлакатга япон босқинчилари ҳужум қилиб турдилар, урушдан кейин эса яна француз колонизаторлари келдилар. Вьетнамга тиклаган ... Меконг соҳилларига Америка интервентлари тушдилар. Бундан 17 йил муқаддам — 1954 йил июль ойида Вашингтон Женевада тузилган битимларни кўпол равишда поймол қилиб, Вьетнамни асоратга солиш планини амалга ошира бошлади.

Пентагоннинг яқинда эълон қилинган махфий ҳужжатлари кўрсатиб турибдики, Вашингтон бу урушни ёки қабих интервенцияни бошидан бошлаб ва шундан кейин ҳам уни тобора кенгайтира берди. Вашингтоннинг сиёсати агрессияни бўлиб тон ва мунофиқликдан иборат бўлди. Ҳарбий жиноятлар устидан Нюрнбергда ўтказилган халқаро суд Американинг бошқа мамлакатларга ... сиёсат ҳақида шундай деган эди:

«Биз ... районларни ...».

Америка ҳарбийлари кейинчалик ҳозирги замон вахшийлари гитлерчи жаллодлардан бордилар. 11 июлда «Вашингтон пост» газетасида эълон қилинган, конгресснинг бир группа аъзолари тузган докладда мудҳиш фактлар келтирилган. Америка Қўшма Штатлари Вьетнамда олиб борган урушига қарийб 200 миллиард доллар сарфлади. Ҳар ой, Американи бутун бир, қарийб ... «Авиация ўқ-дорилари» — бомбалар, ракета ва снарядлар Вьетнам устига ёғдирилди. Бу эса Америка авиациясининг бутун иккинчи жаҳон уруши давомида ёғдирган ... барча бомбалардан кўп. Вьетнам халқи ... Шундай бўлса ҳам, Вьетнам таслим бўлгани йўқ, Америка империализми олдида тиз чўккан эмас. Совет Иттифоқи ... социалистик ҳамдўстликнинг ёрдами ... ҳимоя қилиш ... Вьетнам халқининг ... кучайтирди. Вьетнам Демократик Республикасининг СССРнинг ёрдами билан ҳаво ҳужумидан мудофаа қудратини системаси вужудга келтирилди. Ҳаво ҳужумидан мудофаа қисмларининг ... зенит ракеталари билан ... Совет ҳарбий мутахассисларидан таълим олаётган Вьетнам Демократик Республикасининг қўриқчилари ... ҳимоя қилмоқдалар ...

Империализмга қарши курашчиларнинг бирдамлиги буюк куч. Шу бирдамлик туфайли АҚШнинг Вьетнамдаги агрессия планлари барбод бўлди. Америка интервенцияси шармандаларча барбод бўлди. Эндиликда Вьетнамнинг дўстлари Америка агрессиясининг тезроқ тўхтатилиши учун ... Вьетнам Республикаси Муваққат революцион ҳукуматининг яқинда тинчлик масаласидаги кўрсатмаси ... Ҳиндихитойда тинчликка йўл очиб берадиган оқилона, реал, конструктив программа деб баҳо берди.

Аммо Никсон ҳукумати Жанубий Вьетнам ватанпарварларининг таклифига ҳамон жавоб бергани йўқ. Америка матбуотининг хабар беришича, Вашингтон шу таклифларни гўё асосли бирон бир сабаб кўрсатиб рад этишга имкон берадиган ифорани қидириб ётибди.

Қўшма Штатлар айни бир вақтда Ҳинди-Хитойда вазиятни мураккаблаштириш ва шу йўл билан можарони сиёсий ҳал этишга йўл қўймаслик мақсадида бир қанча амалий чоралар кўрмоқда. Американинг кирувчи бомбардимончи самолётлари 11 июлда яна Вьетнам Демократик Республикаси территориясига ҳужум қилиб, демилитарланган зонадан 127 километр шимолдаги ... бомбардимон қилди. Америка авиацияси ... Жанубий Вьетнамда ... бомбардимон қилмоқда. Лаосчинг Қўллар ... Қўшма Штатлар ... йўналишида ... ўз ... Америка ... Вьетнам, Лаос ва Камбоджа ватанпарварлари Америка ҳарбийларининг бу режаларига жавобан курашни кучайтирмоқдалар. Жанубий Вьетнам озодлик кучлари шимолий Куангчи вилоятида муваффақиятли равишда ҳужум қилмоқда. Мамлакатни икки қисмга ажратиб турган Бенҳай дарёсининг жанубий соҳилида душман базаларини ўққа тутмоқда. Фулбердаги артиллерия базаси ... ҳамда ... Америка-Сайгон қўшинлари ... Фуллер базасидан ва шу райондаги бошқа базалардан ... Вьетнам ... Лаос ва Камбоджа ... ҳалқиймизнинг ... мамлакатларга ... Ватанини ҳимоя қилувчи ... «вьетнамлаштириш» ...

Вашингтон жиноий урушга хотима беришдан бош тортмоқда. У бу урушни фақат «вьетнамлаштириш» ёрдами билан ... Пентагон генераллари Жанубий Вьетнам ... Вашингтон ... тинчлик ... «вьетнамлаштириш» ...

Полковник А. ЛЕОНТЬЕВ.

(ТАСС).

ОРИФ ИКРОМОВ

Таниқли олим, филология фанлари доктори, профессор, Самарқанд Давлат педагогика институтининг ректори, 1946 йилдан КПСС аъзоси Ориф Икромов тўсатдан вафот этди.

Ориф Икромов 1926 йилда туғилди. 1949 йилда у Самарқанд Давлат университетини тамомлаб чиқди, 1953 йилда филология фанлари кандидати илмий даражаси олиш учун диссертация ёқлади, 1970 йилда эса докторлик диссертациясини ёқлади.

О. Икромов ўзининг илмий, педагогик фаолияти даврида ўзбек адабиётшунослигига рисолалари, ... мақолалар ёзди. ... Сўзнинг тарихи, ... Турсун ва ... ҳақида ... монографиялар яратди.

О. Икромов Самарқанд Давлат университетида кафедра бошлиғи ... Давлат педагогика институтининг ректори ... 1967 йилдан буён ... ректори ... Самарқанд Давлат педагогика институтининг ректори бўлиб ишлади. ...

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев партия XXIV съездида КПСС Марказий Комитетининг ҳисобот докладида ... Америка Қўшма Штатларининг Вьетнам, Лаос ва Камбоджа ...

О. Икромов ... партия ... коммунист ...

Партия ва ҳукумат О. Икромовнинг меҳнатини ... орден ва медаллар билан тақдирлади ...

Коммунистик партиянинг содиқ фарзанди, ... Ориф Икромовнинг ёрқин хотираси қалбимизда абадий сақланиб қолади.

Бир группа ўртоқлари.

Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш министрлиги, медицина ходимлари касаба союзи республика комитети, Наманган область соғлиқни сақлаш бўлими Наманган областининг врачи — бош акушер-гинекологи

Валентина Александровна СОКОЛОВАнинг

ўз хизмат бурчини ўташ чоғида фожиали ҳалок бўлганлигини билдириб, марҳумнинг оиласига, қариндош-уруғларига ва ҳамкасбларига чуқур таъзия изҳор қиладилар.

Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш министрлиги, медицина ходимлари касаба союзи республика комитети, Наманган области соғлиқни сақлаш бўлими Наманган областининг санэпидемстанцияси врачи — акушер-гинеколог

Николай Николаевич ПОДГОРНИЙнинг

ўз хизмат бурчини ўташ чоғида фожиали ҳалок бўлганлигини билдириб, марҳумнинг оиласига, қариндош-уруғларига ва ҳамкасбларига чуқур таъзия изҳор қиладилар.

Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш министрлиги, медицина ходимлари касаба союзи республика комитети, Наманган области соғлиқни сақлаш бўлими Наманган областининг санэпидемстанцияси врачи — хирург-ветеринар

Эркин Маҳмудович МАҲКАМОВнинг

ўз хизмат бурчини ўташ чоғида фожиали ҳалок бўлганлигини билдириб, марҳумнинг оиласига, қариндош-уруғларига ва ҳамкасбларига чуқур таъзия изҳор қиладилар.

Ўзбекистон ССР Олий ва ўрта махсус таълим министрлиги Самарқанд Давлат педагогика институтининг ректори филология фанлари доктори, профессор

Ориф Икромович ИКРОМОВнинг

бевақт вафот этганлигини маълум қилади ва марҳумнинг оиласига ва яқинларига чуқур таъзия изҳор қилади.

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Матбуот давлат комитети, шунингдек китоб савдоси ташкилотлари ... фабрикаси коллективи ... ташкилоти директори

Меҳриниса ТОИРОВАнинг

фожиали ҳалок бўлганлигини муносабати билан ... таъзия изҳор қиладилар.

ОСМОНДАГИ ОЛИШУВ

Куба республикасининг мард ватанпарварлари, 27 ёшлик коммунист Рейнальдо Наранхо Лейва биз яхшини қурбон қилиб бўлса ҳам осмонда учиб бораётган «АН-24» самолётини ҳалокатдан қутқариб қолди. Вокеа бундай бўлди: самолёт ҳеч нимадан бехавотир 41 пассажирни олган ҳолда 11 июль куни Гаванадан Сьенфуэгосга томон йўл олди. Лекин ана шу пассажирлар орасида самолётни АҚШга олиб қочмоқчи бўлган икки нафар киши ҳам бор эди. Аммо жасур қиз саросимага тушмади. Кўпчилик ... Пистолетдан ... Ҳосе Санто ... самолёт бортида бўлиб, Рейнальдо ... Хосе Фернандес ... Рейнальдо жуда оғир яраланган эди ... самолётни ... тортиб ... Сьенфуэгос аэропортига ... пассажирлар ...

Рейнальдо жуда ёшлигидан партия ...

Фожиали воқеадан сал илгари у Сьенфуэгос аэропортининг алоқа хизматида бошлиғи этиб тайинланган эди. Рейнальдо қаҳрамонона жасорат кўрсатиб ҳалок бўлган. Рейнальдо ватандошлари қалбида ҳамиша сақланади. (ТАСС).

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган Центрального Комитета Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

Бизнинг адрес ва телефонлар: ТОШКЕНТ «ПРАВДА ВОСТОКА» кўчаси №20.